

3 Aruba

Orde van Advocaten zet actie nog 16 dagen voort

9 Wereld

Trump: Ontwapen bewakers Clinton

10 Economie

ASM-oprichter Arthur del Prado overleden

12 Sport

Barcelona vlot lang Leganés

Directie Scheepvaart:

‘Aruba volgend jaar koploper met maritiem beleid’

ORANJESTAD — “Als alles meezit, heeft Aruba voor de grote vakantie van 2017 maritieme wetgeving die alle activiteiten in en op zee beheert.” Dat zegt directeur Carlyle de Coteau van Directie Scheepvaart in een gesprek met *Amigoe*. “Het gaat zowel om de kust als om de territoriale wateren en de economische zone.” Met de invoering van deze wetgeving mag Aruba zich, vergeleken met andere eilanden in de Caribische zee, op dit gebied koploper noemen.

door onze verslaggever Annaica Flores

De maritieme wetgeving is nodig, want het is met betrekking tot activiteiten op het gebied van milieu en natuur, archeologisch erfgoed en zeevervuiling nog niet goed geregeld”, zegt De Coteau. De wetgeving heeft ook betrekking op veiligheid. Directie Scheepvaart krijgt bij het opstellen van de wetgeving ondersteuning van maritiem wetgevingsjurist Tim Timmers. Hij was afgelopen week op uitnodiging van De Coteau bij Directie Scheepvaart, om als deskundige op het gebied van maritieme wetgeving het beleid voor Aruba te helpen ontwikkelen. Amigoe sprak ook met hem. Volgens Timmers duurt het nog even voordat deze wetgeving kan worden ingevoerd, maar ‘we’ zijn goed op weg. “De invoering hangt af van de besluitvorming door

het parlement. Aruba staat echter niet meer in de kinderschoenen wat dit betreft. Directie Scheepvaart heeft al veel gesprekken gevoerd met verschillende stakeholders, zowel intern als extern, om alles wat van tevoren kan worden gedaan, ook te doen. Dan kan de invoering van de wetgeving soepel verlopen als het zo ver is. Aruba heeft dus al wel grotere schoenen aan, maar de veters moeten er nog in.” De Coteau onderbouwt de woorden van Timmers, door het verloop van het wetgevingsproces uit te leggen. Het concept moet eerst aan de minister van Transport worden voorgelegd. Vervolgens moet de minister dit concept in de ministerraad bespreken. Daarna gaat het naar Directie Wetgeving en Juridische Zaken en deze overheidsdienst biedt het op hun beurt aan bij de Raad van Advies. De leden van

de Raad van Advies geven hun op- en aanmerkingen en sturen het concept vervolgens terug naar de minister. “Directie Scheepvaart moet dan samen met de minister deze op- en aanmerkingen behandelen en daarna kan het wetconcept aan het parlement worden aangeboden voor behandeling”, aldus De Coteau. “En dan zal Aruba eindelijk maritiem beleid hebben dat van toepassing is op alle wateren van ons eiland.”

Inhaalslag maken

Aruba moet volgens wetgevingsjurist Timmers, in vergelijking met Bonaire en Curaçao, deze inhaalslag nog maken op het gebied van een Landsverordening Maritiem Beheer. Maar ons land heeft, in tegenstelling tot de twee buureilanden, wel al een moderne Haven- en Redeverordening. Dus als het zo ver is, is Aruba vergeleken met andere eilanden in de Caribische zee koploper wat betreft maritieme wetgeving. “Maar dan moet Aruba wel als een goede atleet blijven trainen om met alle ontwikkelingen bij te blijven,” aldus Timmers.

Vervolg op pagina 3

Motorrijder zwaargewond na aanrijding met auto

ORANJESTAD — Een motorrijder (21) die gisteravond zwaargewond raakte na een aanrijding met een personenauto, ligt in kritieke toestand in het ziekenhuis en vecht voor zijn leven. Dat meldt politiewoordvoerder Liliana Rasmijn vanochtend aan *Amigoe*. Het verkeersongeluk vond plaats op de hoofdweg van Paradera, ter hoogte van Subway.

Rasmijn laat weten dat een personenauto, rond tien voor half elf, vanaf de parkeerplaats bij Subway de weg is

opgereden, waar op dat moment de motorrijder reed. Naar verluidt had hij net een andere auto ingehaald. De

motor en de personenauto kwamen met elkaar in botsing, waarbij de motorrijder ten val kwam en stil op het wegdek bleef liggen. Mensen die in de buurt van Paradera wonen, hoorden even later meerdere sirenes. Dat bleken politie en ambulance te zijn, die met spoed op de melding reageerden. De politie zette de weg af, om het ambulance-

personeel ruim baan te geven om de zwaargewonde motorrijder snel naar het ziekenhuis te brengen. Ook de bestuurder van de personenauto had lichte verwondingen, was erg geschrokken en kreeg medische bijstand. Personeel van Bureau Forensisch Technische Onderzoeken kwam ter plaatse om sporenonderzoek te kunnen doen.

Drie dagen ‘generale repetitie’ Prinsjesdag

DEN HAAG — Om Prinsjesdag dinsdag gladjes te laten verlopen wordt drie dagen lang volop geoefend en getraind. Vandaag oefende de Koninklijke Marechaussee op het Lange Voorhout in Den Haag de bereden ere-escorte met een vlaggenproef, een muziekproef en een vuurbakproef. Tussendoor kreeg het publiek een demonstratie tentpegging voorgeschoteld, waarbij ruiters te paard met sabel en lans een voorwerp moeten zien te raken.

Morgen vindt de generale repetitie plaats van de koninklijke stoet van Paleis Noordeinde naar de Ridderzaal, onder toezicht oog van

Bert Wassenaar, stalmeester van de koning. Voor het eerst in meer dan honderd jaar wordt de Glazen Koets gebruikt, want de Gouden

Koets wordt gerestaureerd. Maandagochtend kunnen de paarden op het strand van Scheveningen aan lawaai wennen: rookbommen, kannonschoten en gillende kinderen.

Voor het maken van zo veel mogelijk herrie worden traditioneel Haagse schoolklassen uitgenodigd. Op Prinsjesdag zelf is er na de balkonscene op Paleis Noordeinde nog een extra-

tje. Aan de achterkant van het paleis zal koning Willem-Alexander door (oud-)ruiters te paard worden toegezongen. Omdat het de vijftigste escorte na de Tweede Wereldoorlog is, zingen ze voor hem het aloude Huzarenlied. Na de oorlog verzorgde de Rijkspolitie de escorte. In 1966, bij het huwelijk van prinses Beatrix en prins Claus, werd de cavalerie-escorte met paarden in ere hersteld.

Gegijzelde Noor op de Filipijnen vrijgelaten

MANILA — Een Noor die een jaar geleden werd gegijzeld door de moslimextremistische milities van Abu Sayyaf op de Filipijnen, is vandaag vrijgelaten. De man, Kjartan Sekkingstad, werd in september 2015 bij een luxe vakantieoord op het eiland Samal ontvoerd, samen met een Filipijnse vrouw en twee Canadezen.

De twee Canadezen werden in april en in juni dit jaar onthoofd, omdat de voor hen verlangde hoge losgeldsom

niet werd betaald. De Filipijnse vrouw werd in juni vrijgelaten. Voor de vrijlating van de

vier gijzelaars vroeg de terreurgroep eerst een miljard pesos (37,5 miljoen gulden) per persoon. Later daalde die prijs naar 300 miljoen pesos (11 miljoen gulden) per persoon.

Of voor de vrijlating van Sekkingstad losgeld is betaald, is onduidelijk.

Schattingen Duits TTIP-protest lopen uiteen

BERLIJN — Tienduizenden mensen hebben vandaag in verschillende Duitse steden deelgenomen aan protestdemonstraties tegen de handelsakkoorden TTIP en CETA. De schattingen van de organisatoren en van de politie over het aantal deelnemers liepen sterk uiteen. De organisatoren telden 320.000 deelnemers, van wie 70.000 in Berlijn, 65.000 in Hamburg, 55.000 in Keulen, 50.000 in Frankfurt, 40.000 in Stuttgart, 25.000 in München en 15.000 in Leipzig. De politie kwam op veel lagere aantallen uit; in Berlijn 40.000, in Hamburg 30.000, Keulen 18.000, Frankfurt 15.000, München 23.000 en Stuttgart 20.000. De politie in Leipzig noemde geen aantal. Het protest tegen de handelsakkoorden is georganiseerd door vakbonden, milieugeorganisaties en kerkelijke instanties. Zij vrezen dat de voorgenomen handelsakkoorden van de EU met de VS (TTIP) en met Canada (CETA) uitholling van milieufspraken en sociale standaarden veroorzaken.

Rellen bij anti-Turkse betoging in Gent

GENT — Een protestmars van de Belgische extreemrechtse beweging Voorpost, gericht tegen Turkije, is vandaag in Gent uit de hand gelopen toen anti-betogers de bus van Voorpost aanvielen.

Voorpost protesteerde op het Van Beverenplein in Gent waar veel Turken wonen,

tegen de toetreding van Turkije tot de Europese Unie en tegen president Recep Tayyip Erdogan, die ze een dictator noemen. Een honderdtal Turkse anti-betogers bestormde de bus van Voorpost, waarna ze werden ingesloten door de Belgische politie. Die zette daarbij ook een waterkanon in. Een persoon werd aangehouden.

Poetin hekelt bangmakerij in VS over Rusland

BISJKEK — President Vladimir Poetin heeft zware kritiek geuit op pogingen Rusland in de Amerikaanse presidentsverkiezingen af te schilderen als ‘evil empire’, het rijk van het kwaad. Hij verwees daarmee naar de beschrijving die voormalig president Ronald Reagan in 1983 voor de toenmalige Sovjet-Unie gebruikte.

Hij hekelde de bangmakerij en noemde die vandaag na afloop van een bezoek aan Kirgizië ‘erg vervelend’. Poetin ging daar in op de rol die Rusland speelt in de Amerikaanse campagne. Dat is een gevolg van de lof die Poetin door de Republikeinse kandidaat Donald Trump kreeg toegezwaaid. “Als we goed met Rusland omgaan, dan zou dat toch niet zo slecht zijn?”, zei Trump vorige week. Daarmee ontlokte hij kritiek

Poetin sprak geen voorkeur uit voor een van de twee kandidaten voor het Amerikaanse presidentschap.

van onder meer president Barack Obama en de Democratische presidentskandidate, Hillary Clinton. Poetin sprak

geen voorkeur uit voor een van de kandidaten. “Onze voorkeur gaat uit naar degenen die goede relaties met Rusland op

gelijkwaardige basis onderschrijven en dat belang voor hun land en de internationale gemeenschap begrijpen.”

Eerste avond Art Fair

Modeshow op openlucht catwalk

SAN NICOLAS — Een reusachtige leguaan die uit de muur lijkt te kruipen, witte gewaden met goudkleurige versiering die aan Elvis Presley doen denken, groene lippenstift dat gecombineerd wordt met bijpassende panty, drukbe-

drukte sjaals tegen zwarte outfits en felgekleurde tassen die door bijna naakte modellen worden gedragen.

De openingsavond van de driedaagse Art Fair in San Nicolas stond gisteren helemaal in het teken van kunst

en mode. De straat was de catwalk waarop modellen onder de blote hemel met nog steeds heldere maan de creaties van Atelier Doré, David Paulus, Elisa Lejuez, Madarriaga & Benjumea en Gigliola Gomez aan het publiek lieten zien. De levens-

grote muurtekeningen van verschillende kunstenaars vormden een perfecte en bijna panoramische backdrop voor de eerste activiteit die vandaag en morgen verder gaat.

Het belooft dit weekend een bijzondere beleving te worden in de Arubaanse Chocolate City dat nu tot kunsthoofdstad is omgetoverd voor de Art Fair.

Madarriaga & Benjumea

Atelier Doré

Foto: Nausha Tromp

CLAY 25th ANNIVERSARY
OCTOBER 2016
ARUBA'S STRONGEST MAN COMPETITION
6-8 OCT 6pm-10pm ON STAGE 25 & MC
Truck Pull - Arm Wrestling
Tire Flipping - Tug of War
Dead Weight Lift
9 OCT 12pm-11pm
GRAND FINAL
and all day long activities!
N FLUZION BAND
8PM - 11PM
Renaissance Marketplace, L.G. Smith Blvd. 9, Oranjestad
Tel: (+297) 583 8826 - www.claytheplaza.com
Scratch & Win!
Receive a scratch card with any check
of Afl. 25. or more!
Great Prizes!
Couples - Gift certificates, hotel stay
spa treatments - Airline tickets

Snelle resultaten met Mr. Aaron.
Bekende internationale
middellange genezer uit Afrika.
Zeer competent in verborgen wetenschappen.
Wereldwijd bekend voor zijn snelle en
serieuze resultaten. Eerlijk en effectief
bescherming voor koppels voor langdurig,
gegarandeerde liefde, geluk en loyale relaties.
100% resultaat geconfermeerd in 2 dagen.
Alleen op afspraak,
elke dag van 6 a.m. tot 10 p.m.
Telefoon: 297-661-8632 / +33628697599

Te Huur / Te Koop
Groot woonhuis te Noord
Ongemeubileerd 5 slaapkamers, 1 kantoor ruimte,
2 badkamers, luxe Europese carpoort + appartement,
1 slaapkamer, woonkamer en badkamer.
Huurprijs: **Afls 3500 per maand + 1 maand borg**
Bel voor meer info: **733-5688 of 733-5689.**

Ondercuratelestelling
Bij beschikking van 13 september 2016 behorende bij E.J. nr.
1075 van 2016 van het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba is
mevrouw Sheila Jacqueline van Veen, geboren op 24 november
1950 en wonende op Aruba, onder curatele gesteld met benoem-
ing van mevrouw Sheila Michelle van Veen als curatrice.
De Advocaat,
mr. M.B. Boyce

Stichting Edu Vision
Educatieve projecten - Trainingen - Consultancy's
Gezocht: Onderwijsassistent / Groepsleider
Werkomschr: het begeleiden van een
groep basisschoolkinderen na school.
Werkuren: 13.30 – 17.15 uur
Tel: 7487166 / 5935038

THE CINEMAS
thecinemas.aw Valid through September 21

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
BRIDGET JONES'S BABY daily: 4:45 7:45 matinee: 12:00 1:00 late: 11:15 NEW SP R	BRIDGET JONES'S BABY daily: 5:15 8:15 matinee: 2:15 late: 11:30 NEW SP R
BAZODEE daily: 4:45 7:15 9:45 matinee: 12:00 2:30 late: 12:00 NEW PG-13	BAZODEE daily: 5:00 7:30 10:00 matinee: 2:00 late: 11:45 NEW PG-13
BLAIR WITCH daily: 4:30 6:45 9:15 late: 11:45 NEW R	BLAIR WITCH daily: 5:00 7:15 9:30 late: 11:45 NEW R
BLOOD FATHER daily: 4:15 6:30 8:45 matinee: 2:45 late: 11:00 R	BLOOD FATHER daily: 5:15 7:30 9:45 matinee: 2:30 late: 12:00 R
WHEN THE BOUGH BREAKS daily: 4:00 6:30 9:00 matinee: 12:30 late: 11:30 SP PG-13	WHEN THE BOUGH BREAKS daily: 5:30 8:30 matinee: 2:45 late: 11:45 SP PG-13
PETE'S DRAGON daily: 4:00 matinee: 12:00 2:15 SP PG	PETE'S DRAGON daily: 5:30 matinee: 2:15 SP PG
MECHANIC RESURRECTION daily: 5:30 8:15 late: 11:15 SP R	MECHANIC RESURRECTION daily: 7:00 9:30 late: 12:00 SP R
BFG daily: 1:00 3:00 SP PG	KUBO & THE TWO STRINGS daily: 4:45 matinee: 2:00 DON'T BREATHE late: 12:15 R

*matinee: SAT & SUN | late show: FRI & SAT

Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken
ASCA
ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een
persoonlijk karakter
Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

**"What about...
The beach
today,
nice- clean-
and pure white
sand..."**
Aruba is Beautiful!
...And Clean...
Support:
**Fundacion
Aruba Limpi**
583-8383

Turtug Aruba
**(sporen van) een
zeeschildpad gezien?**
Bel TURTLE HOTLINE :
592 93 93

The donkeys have moved to...
BRINGAMOSA
DONKEY SANCTUARY ARUBA
For directions or information: www.arubandonkey.org
or call 583 2933

all day BREAKFAST
Get it when you want it.
menu
McDonald's
©2016 McDonald's Corporation
Twitter: McDonald's CA Facebook: McDonaldsCuracaoAruba Website: www.McDonalds.nl

Break new ground today.
As the proud successor to the legendary M Class, the new GLE is packed with driving assistance systems for enhanced comfort and safety. Same on and off road performance, new name: get behind the wheel now and experience the new GLE.
Mercedes-Benz
The best or nothing.
YRAUSQUIN, L.G. Smith Boulevard 112, Oranjestad, Aruba
Tel: (297) 524 4444 / Fax: (297) 582 6661 / e-mail: info@yrausquin.com / www.yrausquin.com

Nog geen besluit regering over aanpassing piketdienstvergoeding

Orde van Advocaten zet actie nog 16 dagen voort

ORANJESTAD — De Orde van Advocaten gaat door met actievoeren, omdat de regering (de Justitie-minister) nog geen besluit heeft genomen over het aanpassen van de vergoeding voor piketdiensten. De actie begon op 7 september en gaat zestien dagen door, waarin gedurende de eerste acht dagen advocaten geen piketdiensten draaien voor nieuwe zaken. De volgende acht dagen laten ze ook de lopende zaken vallen en zaken die moeten voorkomen, als er geen gehoor wordt gegeven aan het verzoek.

V.l.n.r. José Figaroa, Demis Illes, Vito Carlo, Caroline Hart, Jurima Bryson en deken van de Orde van advocaten Hans Sjiem Fat.

door onze verslaggever
Annaica Flores

De Orde van Advocaten maakt dit gisteren bekend tijdens een persconferentie. “Hoewel de Orde in de afgelopen actieperiode, die oorspronkelijk tot gisteren zou duren, wel met de minister heeft gezeten en hij de punten van de Orde heeft gehoord, is er geen verandering gekomen in de houding van de regering met betrekking tot de aanpassing van de piketdienstvergoeding”, aldus

advocaat José Figaroa. “Daarom is er besloten om de actie voort te zetten”.

Misverstand

De Orde wil ook opheldering geven over hun verzoek om de vergoeding voor piketdiensten aan te passen, omdat ze van mening is dat er sprake is van een misverstand. De perceptie heerst dat de advocaten

die piketdiensten draaien, klakkeloos een verdubbeling van het huidige vergoedingsbedrag van 900 florin eisen. “Verschillende media hebben gemeld dat de Orde een verdubbeling van het bedrag wil, maar begrijpen niet wat dit precies inhoudt”, aldus advocaat Jurima Bryson, lid van de Orde van Advocaten. “Aan elke zaak wordt ongeveer

twintig uur besteed. Dit aantal uren en de operationele kosten die daarbij komen kijken, is niet in balans met een bedrag van 900 florin. Wanneer je AOV, AVV en belasting van dat bedrag aftrekt, hou je minder dan de helft over. Daar komen telefoonkosten, parkeergeld, benzinekosten en andere reguliere kosten bij. Daarnaast zijn in de afgelo-

pen twintig jaar de kosten voor levensonderhoud meer dan verdubbeld. Dus de aanpassing die we vragen, is meer dan rechtvaardig en representatief voor de tijd waarin we leven.”

Volgens Bryson moet er rekening gehouden worden met het feit dat het werk van de advocaat inhoudelijk sinds 2009 zwaarder is geworden en er veel verwacht wordt van de advocaat. “Mensen die gedetineerd zijn die uit het buitenland komen, verwachten dat de advocaat contact opneemt met de familie in het buitenland.

Dat gaat ook van de vergoeding af.” Het feit dat de advocaten al twintig jaar op een aanpassing wachten, mag ook niet uit het oog verloren worden. “Toen heeft het Hooggerechtshof bepaald dat elke verdachte recht heeft op het saldusconsult, nog voordat hij gedetineerd is”, legt Bryson uit. “Wij hebben dus de afgelopen zeven jaar ons werk gratis gedaan in de verwachting dat de piketdienstvergoeding wordt aangepast.”

Premier Mike Eman:

‘Geen indicatie van vluchtelingenstroom richting Aruba’

ORANJESTAD — Aruba, Curaçao en Bonaire bereiden zich al maanden, samen met de Nederlandse regering, voor op een situatie waarbij een grote groep personen in één keer vanuit de regio naar de eilanden komt. Er is echter geen enkele indicatie dat die massale beweging gaande is. Onrust in de samenleving of een gevoel van onveiligheid is dan ook niet nodig. Dat zegt minister-president Mike Eman.

De premier reageert daarmee op berichtgeving in de media over twee locaties die zijn aangewezen als noodopvang voor vluchtelingen uit Venezuela. Ook *Amigoe* berichtte daar donderdag over, namelijk dat de sporthal in Santa Cruz en een braakliggend terrein in Dakota door het Rampenbureau zijn aan-

Foto: Mirta de Rosario

Het terrein in Dakota waar noodopvang voor vluchtelingen kan komen.

gewezen. Eman legt uit dat Aruba, Curaçao en Bonaire een commissie hebben gevormd die de ontwikkelingen in de regio in de gaten houdt. Die commissie bestaat uit verschillende ‘partners’, die samenwerken met de overheid of zijn gevraagd om mee te denken. De premier benadrukt echter dat er op dit moment geen enkele indicatie is dat er een massale

beweging vanuit welk deel van de regio dan ook richting Aruba of de andere twee eilanden komt.

Hulp bieden

De berichtgeving over de opvanglocaties moet vooral worden gezien als een voorbereiding. De samenleving, aldus de premier, moet haar verantwoordelijkheid nemen en hulp bieden als een situatie zich voordoet die daarom

vraagt. De Arubaanse regering is verantwoordelijk om voorzorgsmaatregelen te nemen. Het kan zijn, zegt de premier, dat bepaalde instanties trainingen of oefeningen gaan doen en dat zou weer tot discussie kunnen leiden in de samenleving. Maar op dit moment is daar geen sprake van. Het feit dat nu in de publiciteit is gekomen dat Aruba twee opvanglocaties heeft, wil

volgens de premier niets meer of minder zeggen dan dat Aruba de verantwoordelijkheid neemt en voorbereid wil zijn. Want als zich een situatie voordoet en de overheid is er niet klaar voor, dan zal de vraag worden gesteld waarom Aruba zich niet heeft voorbereid.

‘Aruba volgend jaar koploper met maritiem beleid’

Vervolg van pagina 1

Maritieme wetgeving heeft betrekking op maritieme zones (de territoriale wateren en de zogeheten binnenwateren tussen de kust en het rifgebied) en op de economische zone. Deze wetgeving is van zeer groot belang, omdat rekening moet worden gehouden met de bescherming van natuurwaarden en milieu, de economische ontwikkeling van ons land en de veiligheid. “Hierin moeten verschillende afwegingen worden gemaakt”, legt Timmers uit. “Het is daarbij onmogelijk om geen opofferingen te maken, maar het is wel mogelijk om op veel vlakken compromissen te sluiten.” Hij geeft een voorbeeld. “Je kunt containerschepen niet de toegang verbieden, omdat zij van belang zijn voor de economische ontwikkeling, maar in een maritiem beleid kun je er wel voor zorgen dat bepaalde gebieden in de economische zone niet bevaarbaar zijn. Dan moet er een andere route zijn als alternatief. Dan behoud je die economische ontwikkeling voor de toekomst, maar je beschermt ook belangrijke gebieden.”

Beschermen zeeschildpadden

Timmers noemt als voorbeeld Saba Bank National Park. Dat is het grootste

Maritiem wetgevingsjurist Tim Timmers met de directeur van Directie Scheepvaart, Carlyle De Coteau, en jurist Grace Koolman.

koraaleiland in het Nederlandse-Caribische gebied en valt deels binnen de territoriale wateren van Saba en deels in de economische zone. “Dankzij het maritieme beleid mag er niet door dat gebied gevaren en geankerd worden.

Als Aruba straks haar eigen maritiem beleid heeft ingevoerd, dan kunnen bijvoorbeeld ook restricties opgesteld worden om bepaalde gebieden te beschermen tijdens de broedperiode van de zeeschildpadden.”

Timmers is gespecialiseerd in staats- en bestuursrecht. Hij heeft veel ervaring bij het ministerie van Verkeer- en Waterstaat in Nederland en werkte in de tijd dat de Nederlandse Antillen nog bestonden, twee keer een langere periode op Curaçao. Sinds 1990 is Timmers gericht op maritieme wetgeving. “Dat heeft te maken met havens, scheepvaart, de bescherming en het behoud van natuurgebieden onder water en erfgoed onder

water, zoals scheepswrakken.” Aruba is voor hem geen onbekend terrein. “Ik kom hier al bijna acht jaar. Het is fantastisch om hier te zijn en te werken, maar aan het einde van elk werkbezoek is het toch wel weer fijn om naar huis te gaan”.

Territoriaal en economisch

Onder territoriale wateren wordt verstaan het zeeoppervlak dat aan onze kust grenst tot 12 zeemijl daarbuiten. Een zeemijl is ongeveer 1,8 kilometer. Binnen deze territoriale wateren gelden de wetten die voor ons land van toepassing zijn. De regering kan dus binnen dit gebied zelf haar wetten bepalen en de rechtspraak toepassen.

De economische zone ligt tot 200 zeemijl buiten de kust. Aruba heeft binnen deze zone een aantal rechten, bijvoorbeeld het winnen van delfstoffen, visserij en wetenschappelijk onderzoek. Tegenover die rechten staan ook plichten, zoals bescherming van de natuur. Omdat de economische zone buiten de territoriale wateren ligt, geldt daar andere wetgeving.

De economische zone is aan de zuidkant vrij klein en reikt tot Venezuela, maar aan de noordelijke kant gaat het door tot de Dominicaanse Republiek.

MEP vraagt OM:

‘Wie doet onderzoek naar uitgifte terreinen?’

ORANJESTAD — “Heren van het Openbaar Ministerie, wat doen we met minister Sevinger? Laten we hem zijn gang gaan om Eman te sparen? Dat kan en dat mag niet!” Met deze woorden richtte parlementariër Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) zich woensdag in het parlement tot procureur-generaal Alexander van Dam.

PG Van Dam was die dag, samen met Justitie-minister Arthur Dowers, in het parlement voor een spoedvergadering in verband met de situatie rond de criminaliteit. De MEP-parlementariër maakte van de gelegenheid gebruik om een vraag direct aan de PG te stellen. Haar vraag had niets te maken met het onderwerp van de spoedvergadering, maar met de uitgifte van terreinen door Infrastructuur-minister Benny Sevinger. Ruiz-Maduro vroeg aan de PG en aan de officier van justitie waarom het OM geen onderzoek instelt naar minister Sevinger.

Om haar vraag kracht bij te zetten, legde de parlementariër eerst uit hoe Sevinger en de mensen die dicht bij hem staan, omgaan met terreinen van de bevolking. De minister is ook verantwoordelijk voor het uitgeven van vergunningen aan bedrijven, zei ze. Daarna vroeg Ruiz-Maduro in het Nederlands aan Van Dam: “Wat doen we met minister Sevinger? Wie onderzoekt dit?” Volgens de MEP-parlementariër is de vraag hard aangekomen. In haar persverklaring zegt ze dat het OM nu niets anders kan doen dan antwoord geven. Maar daar wacht ze nog op.

Reactie OM

Amigoe besloot om dezelfde vraag ook aan het OM te stellen, om te weten of er intussen al wel een antwoord is. Woordvoerder Ann Angela laat, na overleg met de PG, weten dat ‘alle aangiftes die bij het OM binnen komen, serieus worden bekeken’. “Met deze aangifte is het niet anders. Een beslissing is echter nog niet genomen.” Volgens de woordvoerder is dat ook te snel. “Het moet zorgvuldig worden bekeken en overwogen, voordat een beslissing wordt genomen.”

IN HET KORT

Geld weg

Een low-rise hotel kreeg bezoek van de politie in verband met een diefstal. Een hotelgast had hiervan melding gemaakt en verklaarde aan de agenten dat hij de dag ervoor vroeg was gaan slapen en zijn portemonnee in het nachtkastje had gelegd. Na middernacht hoorde hij zijn kamergenoot binnenkomen en toen de toerist ’s ochtends wakker werd, was zijn portemonnee met daarin tien briefjes van vijftig dollar verdwenen. Hij verklaarde verder dat hij zeker wist dat hij de slaapkamerdeur op slot had gedaan. Er waren echter geen sporen van inbraak.

Woest

Een zwembadschoonmaker ging helemaal uit zijn dak bij een high-rise hotel, omdat hij niet wist dat zijn werktermijn erop zat. Het blijkt dat een uitzendbureau de ex-werknemer niet telefonisch kon bereiken om hem hiervan op de hoogte te stellen. De uitzendkracht vloog de manager aan die hem het slechte nieuws bracht, daarbij vielen rake klappen. Ook een andere medewerker kreeg een klap. Na het vechten riep de man op een dreigende toon dat hij het daar niet bij zou laten, omdat zijn familie de dupe zou worden van zijn ontslag. De manager heeft aangifte van mishandeling gedaan.

Altijd dezelfde

In de winkel van Nature’s Discount bij Pos Chiquito werd gebruik gemaakt van de *panic-button* alarm, omdat werknemers zich niet prettig voelden bij een onbekende man die net de winkel was binnengekomen. Ze verklaarden verder dat de man zich vreemd gedroeg en zogenaamd deed hij alsof hij een wapen uit zijn broekzak haalde. Het bleek uiteindelijk om een bekende landloper te gaan en deze is door agenten streng toegesproken op zijn rare gedrag.

OPENDAG

1 oktober 2016
9:00am - 1:00pm

John G. Emanstraat 51

Met o.a.

- Demonstratie van de Justitie K-9 Unit en de Mobiele Eenheid van het Korps Politie Aruba
- Demonstratie van Cuerpo Especial Arubano
- Verschillende interactieve presentaties over verschillende rechtsgebieden
- Verschillende activiteiten voor kinderen

En nog veel meer!

UIT BEELD - IN BEELD

Eén foto zegt meer dan duizend woorden. Het kan intrigeren, emotioneren en *shockeren* of voor eeuwig op je netvlies worden gebrand. *Amigoe* zoekt wekelijks de vijf indrukwekkendste en mooiste foto's uit die de krant om redactionele redenen niet hebben gehaald.

Club di Movimiento Ballet
52 balletstudenten (zes tot en met achttien jaar) kregen hun diploma en medailles uitgereikt, vanwege het feit dat ze examens hadden gedaan. Hun examens waren afgenomen door de 'Royal Academy of Dance Ballet'. Club di Movimiento

Ballet feliciteert haar leerlingen met het behaalde succes.

Mariniers marcheren voor het parlementgebouw
Op de tweede dinsdag van september werd het Statenjaar geopend. Mariniers,

Warda Nos Costa, brandweer en een deel van het politiekorps deden mee aan een defilé voor en na de opening van het Statenjaar bij het parlamentsgebouw.

Art Fair 2016

De kunstwerken die dit weekend tentoongesteld worden in hartje San Nicolas zullen enkele jaren (één tot vijf) te bewonderen in de straten en gebouwen in San Nicolas. Dat zegt Cultuurminister Otmar Oduber. Aan de gemeenschap wordt gevraagd om de kunst te waarderen en te respecteren, omdat het de kunstenaars het spreekwoordelijke bloed zweet en tranen heeft gekost om er iets mooi van te maken en San Nicolas op de kunstkaart te zetten.

Mixed Backgrounds

Love4Art Studio presenteert een tentoonstelling tot eind september in de Nationale Bibliotheek met als titel 'Mixed backgrounds'. 25 schilderijen zullen te bewonderen zijn en voor de geïnteresseerden is er een 'Meet and greet', van 21 tot 28 september.

Introductieweek UA

De introductieweek van de Universiteit van Aruba (UA) begon met een welkomsceremonie voor de studenten, in de tuin van de universiteit. De eerstejaarsstudenten kregen daar uitleg van docenten en alumni over de internationale mogelijkheden die de UA te bieden heeft. De rest van het introductieprogramma stond in het teken van het thema 'de UA als lokale ervaring met globale mogelijkheden'. De week werd afgesloten met sportieve activiteiten.

Mariniers marcheren voor het parlamentsgebouw.

Mixed Backgrounds.

Art Fair 2016

Club di Movimiento Ballet.

Every Sunday

BBQ & BUFFET

BBQ Buffet

Spareribs Nasi, kip, groenten

Chicken Vis, Bakabana

Salade Lever

Etc Etc

17,50

BBQ

12:00 pm - 3:00 pm

BOENY

Adult 30,-

Kids 10,-

Voor reservation

#7444366

Tijd #5870995

Caribbean Cinemas

MEGAPLEX 8

caribbeancinemas.com/aruba

f Caribbean Cinemas Aruba

SEPTEMBER 15 - 21

NEW THIS WEEK

BLAIR WITCH

MON-THURS 5:00 | 7:00 | 9:00

FRI-SAT 7:00 | 9:00 | 11:00

SUN 5:00 | 7:00 | 9:00

NEW THIS WEEK

RAZOOPEE

MON-THURS 4:00 | 6:00 | 8:00

FRI-SAT 6:00 | 8:00 | 10:00

SUN 4:00 | 6:00 | 8:00

NEW THIS WEEK

BRIDGET JONES'S BABY

MON-THURS 5:00 | 7:00 | 9:00

FRI-SAT 7:00 | 9:00 | 11:00

SUN 5:00 | 7:00 | 9:00

NEW THIS WEEK

MECHANIC

MON-THURS 5:00 | 7:00 | 9:00

FRI-SAT 7:00 | 9:00 | 11:00

SUN 5:00 | 7:00 | 9:00

NEW THIS WEEK

PETE'S DRAGON

MON-THURS 4:00 | 6:00 | 8:00

FRI-SAT 6:00 | 8:00 | 10:00

SUN 4:00 | 6:00 | 8:00

NEW THIS WEEK

SUICIDE SQUAD

MON-THURS 5:00 | 7:00 | 9:00

FRI-SAT 7:00 | 9:00 | 11:00

SUN 5:00 | 7:00 | 9:00

STARTING SEPTEMBER 22 | THE MAGNIFICENT SEVEN • STORKS

Palm Beach Plaza | Aruba | 586-0074

Download our NEW APP

App Store

Google Play

ZOEKERTJES

in samenwerking met

ARUBAdeal.com

One happy marketplace

Foto bekijken? Ga naar ARUBAdeal.com en zoek op de 'Quick code'.

Advertentie in deze rubriek plaatsen?

Ga naar www.arubadeal.com/nl/gebruiker/inloggen

Helemaal gratis!

Auto & Toebehoren

Te koop: Prachtige Mercedes GL450 4matic bij 2007. Auto is full options, zoals 7 persoons uitvoering, In hoogte verstelbare luchtvering, Automatische dakramen, Elektrische ramen, Elektrisch bedienbare 3e zitrij, Elektrische bedienbare stoelen, Elektrisch bedienbare achterdeur, Airco voor en achter, Radio+Navigatie+cd, Cd-wisselaar, Dvd speler met 2 schermen in de hoofdsteunen, Lederen bekleding, 4 wiel aangedreven, Automaat 7-traps, Doe een goed bod! | USD 28500.00 | Tel. 5924104 | Quick Code: 015188 |

Wonen

Verhuur lange termijn Geheel omheind geschakelde bungalow opp 51,2m2. (rechtse versie) Zeer centraal gelegen te Paradera op een verkeersarm woonerf , 10-15 min van Oranjestad, vliegveld en stranden. Indeling: overdekte entree, woonkamer met open keuken, badkamer met vaste wastafel, douche en toilet, 2 slaapkamers met airconditioning. Volledig gemeubileerd! Huurprijs Afl 1750 p/mnd incl cable/ internet/gas Beschikbaar medio september | Tel. 5924104 | Quick Code: 020237 |

Te huur in een afgesloten complex met tropische tuin , een gemeubileerde bungalow met 2 slaapkamers en 2 badkamers .In de tuin is een ruim gezamenlijk zwembad. Huurprijs is Afl 2200,- per maand inclusief cable , internet en gas. Beschikbaar per 5 september 2016 | Tel. 5924104 | Quick Code: 08038 |

Goed onderhouden Chevrolet Trailblazer 2002. | N.o.t.k. | Tel. 5930284 | Quick Code: 020540 |

Te koop: Toyota RAV4 Bouwjaar 2009 Voor meer informatie bel 5922506 | Afl. 18750.00| Quick Code: 020481 |

Kinderen

Diverse meisjeskleding Maten tussen: 2, 110cm, 3-4y, 4y, xs | Afl. 25.00 | Tel. 7373343| Quick Code: 019042 |

Leuke handgemaakte klompjes !!! Maat 31 verstelbaar met riempje Bestaat uit onderkant hout met goede zool !! Voor op neus beetje beschadigd/verkleurd | Afl. 30.00 | Tel. 7462763 | Willy | | Quick Code: 020430 |

Boeken & Kantoor

Leer Boeken | Voor elk Aannemelijk Bod +297-5680486 | Quick Code: 020499 |

Lees Boeken | Voor elk Aannemelijk Bod +297-5680486 | Quick Code: 018509 |

Te koop aangeboden div. examenbundels Havo 25 florin en samengevat Havo 20 florin 2015/2016. Zo goed als nieuw! | Afl. 25.00 | Tel. 5686859 | Quick Code: 019715 |

Computers & Telecom

Merk: Samsung Camera Reso-

lutie: 12.OMP Processor: Quad Core MPN: Is niet van toepassing Kleur: Zwart Lock Status: Factory Unlocked Network: Unlocked Cosmetische Staat: Uitstekend Opslagcapaciteit: 32 GB Hoofdtelfoon: Ja Grootte van het scherm: 5.5 "Charger en kabel: Ja Stijl: Bar Originele doos: Ja | Afl. 350.00 | papelsheensale42@yahoo.com | Quick Code: 019802 |

Bouw & Tuin

Bangkirai bank (1), stoelen (4) inclusief daarbij behorende weerbestendige kussens en twee hoektafels met granieten bovenblad voor een totale vaste prijs van Afl. 750.00. Info: 5830760/5645255 | Afl. 750.00 | Quick Code: 020474

Kleding & Mode

Blazer ONLY maat 34 | Leuke blazer van het merk ONLY maat 34. | Afl. 15.00 | Tel. 5922505 | Quick Code: 013893 |

Dress, Jeans, Poloshirt | Voor elk Aannemelijk Bod Maten Small & Medium, Black blouse Large +297-5680486 | Quick Code: 018491 |

Huis & Inrichting

Prachtige houten spiegel | Afmetingen 110x90 cm Vraagprijs Awg 175,- Bel 5922505| Quick Code: 020529 |

Mooie spiegel | 75 x 90 cm Awg 100 Tel: 5922505 | Quick Code: 020528

In deze bedstee waan je je echt aan strand, zon en zee! Een bed om heerlijk in te spelen en uiteraard lekker in te slapen. De deuren kunnen dicht om niet gestoord te worden, maar wel met voldoende ventilatie. Afmetingen strandhuisbed: 210 x 100 x 179 cm (LxBxH) Geschikt voor een matrasmaat van 200 x 90 cm Dit bed is gemaakt van massief Europees naaldhout incl. vuurtoren lamp en bijpassende kleding kast voor hang en leg. Afl. 2.800,= PH 5944239 | Quick Code: 020543 |

Muziek & Instrumenten

Prachtige yamaha piano. Mooi geluid en goed onderhouden. Voor meer info: bel 5928361 | Afl. 2500.00| Quick Code: 019901 |

Met de billen bloot

Opportunisme of voortschrijdend inzicht?

De kwaliteit van het openbaar bestuur is al decennialang problematisch. De traditionele politiek, gekenmerkt door politieke patronage, slecht financieel beheer en dubieuze projecten hebben Aruba miljarden gekost en veel schade berokkend. De tijd van 'schouderophalen omdat politici eenmaal zo zijn' is voorbij. In een serie artikelen geeft Armand Hessels enig inzicht in de zothed en de modus operandi van de Arubaanse politiek. Hij probeert ook, waar mogelijk, wegen aan te geven ter verbetering van de praktijk van ondeugdelijk bestuur.

De afgelopen weken hebben onze parlementariërs een wel heel moeilijke periode achter de rug. Voor het eerst sinds lange tijd moesten er duidelijke standpunten worden ingenomen in belangrijke kwesties. Bij de één ging het om de keus of er wel of niet beperkingen worden aangebracht in de mogelijkheden van hotels om hun gasten het al inclusive-concept aan te bieden. Bij de ander gaat het om de vraag of een kleine minderheid van de Arubaanse burgers nog langer rechten kunnen worden onthouden die al lang geruisloos voor de meerderheid gelden. Vooral dit laatste probleem sluimerde al decennialang in de samenleving, maar leidde pas tot actie toen een Statenlid, mede door haar eigen seksuele geaardheid, een concrete oplossing wilde voor de bestaande ongelijkheid.

Opportunistische kerk
Zoals al eerder gebeurde, was het weer de katholieke kerk die het voortouw nam om rechtekking te voorkomen. Daarbij toont de kerk een opportunistische houding. Ten tijde van het grootschalig kindermis-

Foto: Mirte de Rooij

bruik door pedofiele en homofiele priesters zweeg zij in alle talen en stond zelfs toe dat verschillende herders zelfs bij herhaling talloze schapen voor het leven psychologisch verminkten. Nu beweegt zij hemel en aarde om te voorkomen dat homofielen buiten de kerk hun eigen geluk proberen te realiseren zonder daarbij schade aan anderen te berokkenen. Dat de kerk volhardt in haar weigering de betrokkenen haar zegening voor een verbintenis te verlenen is haar goed recht. Maar dat zij ook de burgerlijke verbintenis in alle toonaarden aanvecht, bewijst wederom dat zij nog steeds niet de scheiding van kerk en staat in haar credo heeft opgenomen. Gelukkig heeft zij dit gevecht zelfs in sterk katholieke landen inmiddels verloren en heeft het katholieke opperhoofd een meer verzoenende hou-

ding jegens homofielen ingenomen die hoop geeft op, zij het traag, voortschrijdend inzicht van de kerk.

Kentering
Maar ook het parlement biedt hoop op voortschrijdend inzicht. Opvallend tijdens de aanloop tot het politieke debat omtrent de all inclusive-regeling waren de talloze verwijzingen naar al dan niet publiekelijk toegankelijke rapporten die parlementariërs nodig zeiden te hebben voor een afgewogen eindoordeel. Voor die instanties die decennialang vruchteloos het ene na het andere rapport produceerden om misstanden in het openbaar bestuur bloot te leggen en wegen voor verbetering aan te geven, betekent dit mogelijk een kentering in de houding van de meerderheid van het parlement. Die staat er niet om bekend zich te ver-

diepen in rapporten, zeker niet wanneer die een kritisch beeld geven van 'hun' bestuur. Toch zal dit de komende jaren de modus operandi moeten worden, en niet alleen van de oppositie die rapporten in de regel aangrijpen om hun kritiek van enige onderbouwing te voorzien. Ook Statenleden van de regerende partij zullen zich steeds vaker door rapporten moeten worstelen om een levenskrachtige uitweg te vinden voor de situatie waar Aruba zich in heeft gemanoeuvreed. En dat is een proces geweest van tientallen jaren.

Aan zet
Natuurlijk is het voor het huidige legioen van Statenleden een bijna onmogelijke taak om zich een goed oordeel te vormen van dit proces door zelf te duiken in rapporten die daar een goed beeld van geven. Van-

daar dat er door een deel van hun kiezersvolk een begin is gemaakt om alle nuttige informatie over de belangrijkste oorzaken van het echec van het landelijk bestuur inzichtelijk te maken. Allereerst is er voor gekozen een beeld te schetsen van het personeelsbeleid van de overheid. In het rapport 'Naar een rationeel personeelsbeleid', uitgebracht door de Stichting Deugdelijk Bestuur Aruba, wordt in slechts 40 pagina's de hoofdlijnen van dit beleid gedurende 30 jaar uit de doeken gedaan. Inmiddels hebben de fractieleiders en de regering dit rapport ontvangen. Het is aan het bestuur en het parlement, of zij het inderdaad gaan gebruiken voor correctie van een rampzalig beleid, of dat zij het eveneens negeren uit 'electorale' en dus opportunistische overwegingen.

Salud!

Historisch bedrog suikerindustrie

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek beziet hij elke zaterdag het dagelijks leven door de bril van de gezondheid. Voor reacties op deze column: henrydoes@hotmail.com. Kijk voor een minder stressvol leven op www.positivehealth.nl.

In de recente editie van de Journal of the American Medical Association (JAMA) Internal Medicine is een groot onderzoek verschenen naar de rol van de suikerindustrie in het vormgeven van de Amerikaanse en internationale voedingsrichtlijnen. De onderzoekers van de University of California, San Francisco, hebben op basis van uitgebreid archiefonderzoek schokkende onthullingen gedaan over de verwevenheid van industrie en onderzoeksinstituten.

De onthullingen vonden ook hun weg naar de algemene media. Op de voorpagina van de International New York Times schreef journalist Anahad O'Connor in een uitgebreid artikel, op basis van het JAMA artikel, dat drie Harvard onderzoekers op het gebied van voeding, in de jaren zestig, van de Sugar Research Foundation, nu de Sugar Association, tienduizenden dollars hebben gekregen om in wetenschappelijk pu-

Henry Does

blicaties aan te geven dat suiker geen risico oplevert voor hart- en vaatziekten. Slechts bepaalde vetten zouden dat risico met zich meebrengen. De studies, op basis van een eenzijdige selectie van onderzoek, werden gepubliceerd in het prestigieuze New England Journal of Medicine. Eén van de wetenschappers die was betaald door de suikerindustrie was D. Mark Hegsted.

Hij werd later hoofd Voeding van de United States Department of Agriculture. In 1977 hielp hij de basis leggen voor de officiële voedingsrichtlijnen van de federale regering. Een andere wetenschapper die betaald was door de voedingsindustrie was Fredrick J. Stare,

voorzitter van de voedingsafdeling van Harvard.

Obesitas
Doordat de suikerlobby de strijd won van de vetlobby, werd het verhoogde risico op hart- en vaatziekten alleen geassocieerd met verzadigde vetten en verhoogd cholesterol, en werd suiker slechts als schadelijk voor het gebit gezien. Er kwamen low fat producten, die gezondheid suggereerden, maar dat helemaal niet waren, omdat ze vol werden gestopt met suiker. Steeds meer onderzoekers zien in deze enorme opkomst van suiker in allerlei voedingswaren, zoals ook frisdranken, een belangrijk oorzaak van het enorm oprukken van overgewicht en obesitas.

De New York Times onthulde onlangs dat Coca-Cola, de grootste producent van gesuikerde frisdranken, miljoenen dollars heeft vergeven aan onderzoekers die de invloed van suiker op de gezondheid bagatelliseren. In juni rapporteerde Associated Press dat snoepproducenten studies financierden die beweerden dat kinderen die snoepten lager in gewicht zijn dan kinderen die niet snoepten. In een documentaire had de BBC laten zien hoe de suikerlobby de carrière had geruïneerd van een onderzoeker die wees op grote schade van de hoge suikerconsumptie. Toen de we-

reldgezondheidsorganisatie WHO in de jaren zeventig in haar voedingsrichtlijnen ook suiker als gezondheidsrisico wilde opnemen, dreigde de United States Department of Agriculture dat de Amerikaanse subsidie aan de WHO zou worden stopgezet als dat gebeurde. De BBC liet zien dat de expansief gegroeide Amerikaanse productie van de nieuwe lucratieve, verslavende suiker, high fructose corn syrup, die uit mais werd gewonnen, als motief voor die chantage een zeer grote rol speelde.

Suiker beleid
Wie de hedendaagse supermarkt binnenloopt en bekijkt hoezeer suiker aan allerlei voedingsproducten is toegevoegd - niet alleen snoep en koek - en daarmee onnodig gezondheidsrisico's voor de bevolking vergroot, krijgt snel een beeld van de ernst van dit public health vraagstuk.

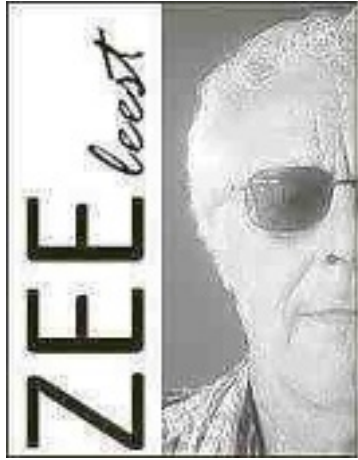
Op basis van het bonafide wetenschappelijke bewijs en tegen de achtergrond van de decennia oude historische bedrog van de suiker industrie zou een inhaalslag noodzakelijk zijn in termen van voorlichting en maatregelen, om de suikerconsumptie terug te dringen. In een state of the art public health beleid mag een suikerbeleid niet ontbreken.

COLUMN ZEE LEEST

Aruba is geen eiland

Nico van der Zee spreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nico-vanderzee@gmail.com.

Het is al donker en ik zit alleen op de porch. De familie slaapt al, maar ik bouw liever wat slaaptkort op, want morgen vliegen we naar Europa. Een vervelende lange reis met eindbestemming Moskou. Een lange vakantie dit keer en ook een echte vakantie, geen spoedeisende reis vanwege familieomstandigheden. We slaan ons er wel doorheen, de nicotinepleisters liggen klaar en ik troost me met de gedachte dat sommige binnenlandse vluchten in Rusland langer zijn dan het traject Aruba-Moskou. Vanavond zijn we uit eten geweest met wat vrienden en in zo'n horecagelegenheid kom je gemakkelijk in aanraking met de stem des volks, de *vox populi*. Die stem maakt zich duidelijk zorgen. Over het toenemende geweld bijvoorbeeld. Die zorgen kan ik wel delen, al zijn we persoonlijk van dat verschijnsel gelukkig gevrijwaard gebleven. Toch denk ik wel eens terug aan de eerste Amigoes die in onze brievenbus terecht kwamen. Fiets gestolen of iemand had zijn portemonnee op de toonbank laten liggen en die was vervolgens verdwenen. We voelden ons gelukkig, tevreden op een eiland waar dit soort nieuws de krant nog haalde. Inmiddels weten we beter, de verruwing van de samenleving gaat niet aan Aruba voorbij. Graag wijzen we daarbij naar buitenlanders die ons dat leed berokkenen, maar dat klopt niet met de feiten. Ook Arubanen doen andere Arubanen geweld aan. De overvaller in Wayaca sprak Papiaments, het beeld van Yellow staat nog op ons netvlies.

Het is niet alleen het geweld dat de mensen bezig houdt. Het vluchtelingenprobleem is ook dichterbij gekomen nu er een soort rampenscenario ontwikkeld is waarbij de sporthal in Santa Cruz en een terrein in Dakota aangewezen zijn voor opvang van mogelijke vluchtelingen uit Venezuela. Geen nieuws dat op enthousiasme van de

bevolking hoeft te rekenen. Er is iets raars aan de hand met onze kijk op vluchtelingen. Ik zag deze week een foto in een krant met twee Syrische mannen die in een gebombardeerde straat twee baby'tjes in veiligheid brachten. Een foto die gevoelens van medelijden oproept en van respect voor de mannen die dat jonge leven probeerden te redden. Fijn ook dat we daar niet wonen. Dat beeld verandert als die mannen met gevaar voor hun leven in een bootje stappen en naar Europa vluchten. Dan zijn het profiteurs geworden, potentiële verkrachters en bedreigers van de Europese samenleving.

Dat verhaal gaat over Nederland, maar hebben wij niet hetzelfde met Venezuela? Soms kom ik bij mensen die vertellen hoe ze hun mooie tegelvloer in Caracas hebben gekocht, net zoals de fraaie meubeltjes. Arubanen en Venezolanen hebben blijkbaar altijd dicht naast elkaar geleefd. Nu is het doffe ellende in Venezuela. Dat vinden we heel erg, we hebben medelijden met de mensen die in zulke omstandigheden moeten overleven. Maar in twintig kilometer verandert dat beeld. Wie de overstep maakt, is ineens een mogelijke overvaller, gawdwief of profiteur. Een idiote gedachte. Welke Arubaan droomt ervan om maandenlang in een tentje in Dakota te moeten leven? Aruba is geen eiland, al noemen we het graag One Happy Island. De ellende van de wereld gaat niet aan ons voorbij. Hulde voor de mensen die anticiperen op een mogelijke vluchtelingenstroom. De tegenstribbelende Arubaan kan er maar beter aan wennen. Na de Venezolanen komen waarschijnlijk de Surinamers.

MINISTERIE VAN FINANCIËN EN OVERHEIDSORGANISATIE

DEPARTAMENTO DI IMPUESTO

De Minister van Financiën en Overheidsorganisatie maakt bekend dat Departamento di Impuesto voornemens is om openbaar aan te besteden het project:

“Levering van ICT middelen, Perceel 1: HP Servers, Perceel 2: HP SAN en SAN Disken, Perceel 3: Hardware en Perceel 4: Software”.

Korte werkomschrijving:

Het leveren van hardware, software en werkzaamheden voor de ICT-infrastructuur van de Departamento di Impuesto (DIMP) met als doel de bestaande ICT-infrastructuur te vernieuwen. De opdracht bestaat uit vier percelen.

Verkrijgbaarheid bestek: de volledige werkomschrijving zoals opgenomen in de TOR is vanaf 19 september 2016 ter inzage beschikbaar. U kunt de TOR per email aanvragen door een email te versturen naar info@impuesto.aw onder vermelding “Aanvraag TOR DIMP nr. 2016-09-v1.0 Levering ICT Middelen”. Afschriften van de TOR zullen dan per email worden toegezonden.

Inlichtingen: een inlichtingenvergadering wordt gehouden in de vergaderzaal van DIMP op 26 september 2016 om 10:00 a.m. Vóór deze vergadering kunnen inlichtingen schriftelijk per e-mail info@impuesto.aw uiterlijk 24 september 2016 worden aangevraagd bij de DIMP.

Nota van inlichtingen: de nota van inlichtingen wordt vastgesteld op 30 september 2016 en zal per email verzonden worden naar alle gegadigden.

Inschrijving: de inschrijving geschiedt in de Nederlandse taal en uitdrukkelijk door middel van een bij de TOR gevoegd inschrijfformulier en dient uiterlijk op 17 oktober 2016 middels 1 origineel en 1 kopie van alle verzochte documenten vóór 11:00 a.m. in de daarvoor bestemde bus bij DIMP te worden ingediend.

Openbare aanbesteding: de openbare aanbesteding vindt plaats op 17 oktober 2016 om 11:00 a.m. ten kantore van de DIMP.

Gestandoening: de termijn van gestandoening is negentig (90) kalenderdagen na de uiterlijke datum van inschrijving.

Directievoering: de directievoering zal in handen zijn van de DWJZ. Op de TOR zijn van toepassing: de Nederlandse UAR 1986 en UAV 1989, aangepast aan de Arubaanse omstandigheden.

De inschrijver dient bij de inschrijving de volgende bescheiden over te leggen:

1. ingevulde inschrijfformulier;
2. bereidheidsverklaring van een lokale bank tot het afgeven van een bankgarantie van 10% van de inschrijfsom;
3. overige vereisten zijn opgenomen in de TOR.

Televisieprogramma's

Nederland

15:30	Vive la Frans
16:05	Koefnoen
16:35	Studio sport Eredivisie
17:35	Studio sport
18:05	Journal
18:15	Inspector Banks
19:50	EenVandaag
20:40	Journal
20:50	Journal
21:10	Tekst-tv

zondag 18 september

2:30	Nederland in beweging
2:50	Paralympische Spelen
3:30	WNL op zondag
4:30	VPRO Vrije geluiden
5:20	VPRO Boeken
6:00	Journal
6:10	Buitenhof
7:10	Studio sport
9:15	Studio sport
10:20	Studio sport
11:20	Studio sport
12:00	Journal
12:10	Studio sport
13:00	Studio sport Eredivisie
14:00	Journal
14:20	Heel Holland bakt
15:20	TV show
16:15	Studio voetbal
17:15	De Verenigde Staten van Eva
17:55	Journal

ATV

00:30	Late Night With Seth Meyers
01:30	Last Call With Carson Daly
02:00	Access Hollywood Live
03:00	Steve Harvey
04:00	1st Look
04:30	HouseSmarts
05:00	1st Look
05:30	Open House NYC
06:00	Saturday Today in New York
07:00	Today
08:30	Today in New York
09:30	George to the Rescue
10:00	Terrific Trucks
10:30	Floogals
11:00	Nina's World
11:30	Ruff-Ruff, Tweet and Dave
12:00	The Chica Show
12:30	Premier League Soccer
14:30	Premier League Goal Zone
15:00	XFINITY Series Count down to Green
15:30	NASCAR XFINITY Series
18:00	News 4 New York at 6
18:30	NBC Nightly News
19:00	George to the Rescue
19:30	College Football
23:00	News 4 New York at 11
23:30	Saturday Night Live

Zondag 18 sept.

01:00	1st Look
01:30	Talk Stoop
02:00	1st Look
02:30	Open House NYC
03:00	Open House NYC
03:30	Access Hollywood
04:30	Paid Programming
05:00	Paid Programming
05:30	On the Money
06:00	Sunday Today in New York
08:30	Open House NYC
09:00	Today
10:00	News 4 New York: Ask the Mayor
10:30	Meet the Press
11:30	Joel Osteen
12:00	Noodle and Doodle
12:30	The Chica Show
13:00	Ruff Ruff, Tweet and Dave
13:30	Nina's World
14:00	Terrific Trucks
14:30	The Chica Show
15:00	Rio 2016 Paralympic Games
18:00	News 4 New York at 6
18:30	NBC Nightly News
19:00	Football Night in America
20:30	Sunday Night Football
23:30	News 4 New York at 11

TeleAruba

06:00 am	CNN en Español
08:00 am	Telenoticia
09:00 am	Amazing Animals
09:30 am	Animal Atlas
10:00 am	Think Big
10:30 am	Great Big World
11:00 am	Segmento informativo tocante Obesidad
11:09 am	Bon Nochi Drumi Dushi
11:35 am	Special di Scouting na Aruba
12:00 pm	Nos Mainta
02:00 pm	Un rato serca Dika
02:30 pm	Sorteo di Lotto
02:40 pm	Ask Dr Nandi
03:30 pm	Poets TV Show
04:15 pm	Documentario Wit Gele Kruis
04:35 pm	Realidad di Bida Romulo Geerman
05:05 pm	Herensia
06:00 pm	Fat Traxx 5
07:00 pm	Tica Basha Abao
07:30 pm	Little Kingdom
07:45 pm	Biba Saludabel
08:00 pm	Resumen di Siman
08:30 pm	Lo que pasó
09:00 pm	Sorteo di Lotto
09:10 pm	Deporte Inovativo
10:15 pm	Storia di mi historia
10:30 pm	Talking Pictures
11:00 pm	Resumen di Siman
11:30 pm	Joke e ta
12:00 am	CNN en Español

zondag 18 sept.

06:00 am	CNN en Español
08:00 am	Resumen di Siman
08:30 am	Foro Interamericano
09:00 am	DW Euromaxx
09:26 am	DW Global 3000
09:52 am	DW Tomorrow Today
10:18 am	DW In Good Shape
10:45 am	Time Out
11:00 am	Herensia
12:00 pm	Tabitha's TV Show
12:30 pm	Duimstok
01:30 pm	Turbo
02:00 pm	Sorteo di Lotto
02:10 pm	Little Kingdom
02:30 pm	Tica Basha Abao
03:00 pm	Dia di Señor
04:30 pm	Spotlight
05:00 pm	Come dushi cu Jeffrey
05:30 pm	Voices & Choices
06:00 pm	Sport 30
06:30 pm	Cas y Estilo
07:00 pm	Poets TV
08:00 pm	Telenoticia Diadomingo
08:30 pm	Al Caso
09:30 pm	Rep. Deporte Inovativo
12:00 am	"Mr. Aruba 2016"
	CNN en Español

Nederland

15:25	Andere tijden
16:00	Nieuwsuur
16:35	De vloer op
17:10	Candice Renoir
18:10	Zurich
19:35	De nachtzoen
19:45	Nieuwsuur
20:40	Nieuwsuur
21:11	Tekst-tv

zondag 18 september

0:50	Jacobine op zondag
1:25	Adieu God?
1:55	De wandeling
2:25	De verwondering
2:55	Ik mis je
3:15	Nederland zingt op zondag
3:55	De kapel
4:05	Metterdaad
4:15	Geloofsgesprek
4:30	Eucharistieviering
5:35	Het vermoeden
5:59	Wilde ganzen
6:00	De pelgrim
6:35	De verandering
7:00	Fryslân dok
7:35	65 jaar tv: Tijd voor pensioen?
8:25	Andere tijden
9:00	Kapotte taal
9:35	Mazzeltov
10:30	Een andere kijk
10:55	Socutera
11:00	Journal
11:10	Jacobine op zondag
11:40	Kunstuur
12:10	Podium Witteman
13:10	De olympische genen van ...
13:20	Paralympische Spelen
14:15	Droomland Amerika
15:05	VPRO Tegenlicht
16:00	Nieuwsuur
16:35	De monitor
17:05	Kruispunt
17:35	Adieu God?

TeleCuraçao

16:00	Pidi Boka (r)
17:00	Strea Chiki 2016
18:00	Fundashon Alton Paas
18:30	Curaçao On
19:00	Desiree's Gourmet
20:00	TeleNotisia
20:30	Resumen di Siman
21:00	Wega di Number Kòrsou
21:10	Partisipashon di Morto
21:15	De Frente ku Lupe
23:15	TBA

zondag 18 september

7:00	Youth Experience (r)
8:00	Fundashon Anton Paas (r)
	TBA
8:30	Mi, Bo, Nos Salù (r)

BVN

14:10:	Pauls Puber Kookshow
15:00:	Weekoverzicht SpangaS
15:55:	Sesamstraat
16:10:	NOS Journaal
16:15:	Bij Ron op de Camping
16:35:	Puberriil Zapp
17:00:	Met het Mes op Tafel
17:30:	EenVandaag
17:55:	NOS Sportjournaal
18:05:	VRT Journaal
18:35:	De Kleedkamer
19:25:	NOS Journaal
19:40:	Weerbericht Europa/Afrika
19:45:	De Super Freek Show
20:40:	Lieve S-S-Sanne
21:20:	Chef in je oor
22:00:	NOS Studio Sport
	Eredivisie
22:50:	Nieuwsuur
23:20:	Weerbericht
	Amerika/Caribiën
23:25:	NOS Studio Sport
23:50:	Iedereen beroemd

zondag 18 september

00:00:	VRT Journaal
00:30:	2Doc: De schaduw van de ramp, 15 jaar na 9/11
01:30:	Het geheim van de Meester
02:10:	Pauls Puber Kookshow
03:00:	Weekoverzicht SpangaS
03:55:	Sesamstraat
04:10:	NOS Journaal
04:15:	Bij Ron op de Camping
04:35:	Puberriil Zapp
05:00:	Met het Mes op Tafel
05:30:	EenVandaag

Nederland

15:45	Unreal
16:35	Unreal
17:10	Empire
19:35	Het beste van 101TV
21:44	Tekst-tv

zondag 18 september

0:30	Pingu
0:35	Oly, het kleine witte busje
0:40	Mijn vriendjes
	Teigetje en Poeh
0:55	Angelina ballerina
1:05	Pieter Konijn
1:20	Kindertijd
1:45	Buurman en buurman
1:55	Kosmoo
2:20	Studio snugger
2:35	Zappsport
3:00	Roos en haar mannen
3:15	Beestieboys
3:40	Titaantjes
4:10	Lost in the game
5:05	SpangaS
5:55	De vloer op jr.
6:15	Klaas kan alles
8:00	Checkpoint
8:25	Checkpoint
8:40	Checkpoint
8:55	Willem Wever
9:20	Zappmissie
9:35	Piepkuijens
11:00	Checkpoint
11:25	Klaas kan alles
11:55	Eng
12:30	Zapp weekjournaal
12:55	Taarten van Abel
13:25	Zapp echt gebeurd: Mensjesrechten
	Socutera
13:50	3 op reis
13:51	Vlucht HS13
14:25	Toren C
15:10	Zondag met Lubach
15:45	Remko Vrijdag & Martine Sandifort: Loyly
16:25	3Lab: Cargo
17:20	3Lab: Dark machine
17:45	

Dienstdoende huisartsen Weekenddienst

Huisarts nachtdienst - Oranjestad

Huisartsenpost Hospitaal 527-4580

17 Sept. 2016 - Dr. Samuels

18 Sept. 2016 - Dr. Velasquez

Huisarts nachtdienst - San Nicolaas

Centro Medico San Nicolaas 524-8833

17 & 18 Sept. 2016 - Dr. Ramautar

Dienstdoende apotheken

Apotheek nachtdienst San Nicolaas

Botica 4 Centro Medico 584-5794

Apotheek nachtdienst Oranjestad

Botica Eagle 587-9011

Digicel lanceert 'Home Internet', onbeperkt, snel en betrouwbaar!

Tijdelijk met gratis installatie

Digicel Aruba kondigt de uitbreiding van hun diensten met een nieuw, extraordinaar en lang verwacht product: 'Digicel@Home'.

Vanaf september is het onafhankelijke Digicel Internet voor thuis al een feit. Met de 'License Bandwidth' is 'Digicel@Home' getest en blijkt snel, stabiel en betrouwbaar te zijn.

Zowel nieuwe als bestaande klanten worden uitgenodigd om een bezoek te brengen bij één van de Digicel winkels om zich aan te melden voor 'Digicel@Home'. Tijdelijk wordt dit aangeboden vanaf Afls 99 inclusief gratis installatie, maar in combinatie met een 2-jarig contract.

Voor meer informatie bezoek de website: www.digicel-aruba.com

Ook bent u altijd van harte welkom bij de Digicel Aruba winkels die gevestigd zijn op de L.G. Smith Boulevard, Marisol Building, Tanki Leendert en San Nicolas.

Kerkdiensten Protestantse Gemeente

Sunday 8.30 – 9.30

Worship service in English at Seroe Colorado Community Church. The service is informal and the dresscode is "come as you are".

Zondag 10.30 – 11.40

Eredienst in het kerkgebouw aan Wilhelminastraat 1; mensen van alle gezindten zijn welkom. Zingen en toepassing van de Bijbel staan centraal. De voertaal is Nederlands, met een korte samenvatting in het Engels. Er is een aparte ruimte met uitleg voor kinderen tot 12 jaar, en een crèche voor de kleinsten. Na de dienst praten mensen gezellig na in onze koffiekamer.

Dresscode is "island elegance".

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.

Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368

Administratie:

Zulaika Kelly (abonnementen)

Grecia Willems (advertenties)

adminaruba@amigoe.com

Distributie:

Zulma Kock, Zulaika Kelly

abonementaruba@amigoe.com

Kantooruren:

Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm

Bankrekeningnummers:

Caribbean Mercantile Bank #20651903

Banco di Caribe #81027801

RBC #100031723

Klachten over bezorging ?

Mail naar klachtenaruba@amigoe.com

Verkoop:

Tiziana La Torre

tlatorre@amigoe.com

Jamey Baire

jbairre@amigoe.com

Directie:

Sigrid Hammelburg

arubadirectie@amigoe.com

Redactie:

Alex Lacle (coördinator)

Mirte de Rozario

Bobby Spier

Annaica Flores

Esther Kiks

arubaredactie@amigoe.com

Opmaak:

Zulma Kock

avisoaruba@amigoe.com

Bilderdijkstraat 16

Postbus 323, Oranjestad, Aruba

Bilderdijkstraat 16

Postbus 323, Oranjestad, Aruba

Directie:

Sigrid Hammelburg

arubadirectie@amigoe.com

Redactie:

Alex Lacle (coördinator)

Mirte de Rozario

Bobby Spier

Annaica Flores

Esther Kiks

arubaredactie@amigoe.com

Opmaak:

Zulma Kock

avisoaruba@amigoe.com

Bilderdijkstraat 16

Postbus 323, Oranjestad, Aruba

Bilderdijkstraat 16

Postbus 323, Oranjestad, Aruba

Directie:

Sigrid Hammelburg

arubadirectie@amigoe.com

Redactie:

Alex Lacle (coördinator)

Mirte de Rozario

Bobby Spier

Annaica Flores

Esther Kiks

arubaredactie@amigoe.com

Opmaak:

Zulma Kock

MoU met Chinese gigant voor modernisering Isla

WILLEMSTAD — De regering heeft donderdag met Guangdong Zhenrong Energy CO.LTD een Memorandum of Understanding (MoU) getekend voor de modernisering van de olieraffinaderij. Dat betekent dat de twee partijen vier maanden exclusief hebben onderhandeld over de voorwaarden om van de honderd jaar oude olieraffinaderij een schone en moderne raffinaderij te maken. Ook wordt gehamerd op goede arbeidsvoorwaarden.

Foto: Edsel Sambo

De directeur van Guangdong Zhenrong Energy overhandigt premier Whiteman een pen na de ondertekening.

Het Chinese bedrijf had in 2013 een omzet van 15,45 miljard dollar en is één van China's grootste spelers op het gebied van raffinage, petrochemie, opslag en distributie van raffinageproducten. "Eén van de hoofdredenen om met het Chinese staatsbedrijf in zee te gaan is dat het bedrijf niet om een overheidsgarantie vraagt", zei premier Ben Whiteman (PS) donderdag tijdens het officiële tekenmoment. Het Curaçaose onderhandelingssteam zal onder andere bestaan uit leden van het multidisciplinaire team (MDPT) dat belast is met het zoeken naar toekomstscenario's voor de olieraffinaderij, en vertegenwoordigers van overheidsbedrijven Aqualectra, Curoil en Refineria di Kòrsou (RdK). Als de vier maanden voorbij zijn zonder dat er een bevredigende overeenkomst tot stand is gekomen loopt de MoU af. Het Chinese bedrijf legt zich

toe op financiering, ontwerp, techniek (engineering) en bouw. De raffinaderij zal twintig jaar na oplevering nog competitief zijn. Daarnaast moet ook de opslagcapaciteit op Bullenbaai aanzienlijk worden vergroot. Ook de BOO-energiecentrale zal onder handen worden genomen. "Het eindproduct van de raffinage moet Curoil in staat stellen om competitief op de lokale en internationale markt te kunnen opereren", las Whiteman voor. De Chinese oliegigant heeft de verantwoordelijkheid om de aanvoer van ruwe olie te garanderen. "Daarvoor moet eerst worden onderhandeld met Venezuela vanwege de lange relatie die we hebben", legt Whiteman uit. Het contract met de Venezolaanse staatsmaatschap-

pij PdVSA loopt in 2019 af. De werkzaamheden gaan, als het contract met de huidige uitbater is afgelopen, meteen van start. De directeur van Guangdong Zhenrong Energy hoopt dat dit het begin is van een lange relatie tussen het bedrijf en Curaçao.

Arbeidsplaatsen

Al hun bankzaken op Curaçao zullen via de PSB bank gaan lopen. Voor de Isla-werknemers had Whiteman goed nieuws. Ten eerste worden de arbeidsplaatsen veiliggesteld en daarnaast zal er geld worden aangewend om kennis en kunde van de Isla-werknemers te vergroten. Daartoe zullen er programma's worden opgezet. De premier garandeerde 'equal pay for equal work'.

Inplannen operaties Sehos van start

WILLEMSTAD — Vanaf volgende week worden er weer operaties ingepland in het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos). "Het streven is om geleidelijk te beginnen met het inplannen van enkele electieve specialistische operaties", aldus woordvoester Raiza Kibbelaar.

De benodigde geneesmiddelen, het medisch materiaal en de overige noodzakelijke middelen worden namelijk gefaseerd afgeleverd, waardoor de voorraad stapsgewijs kan worden aangevuld. Het Sehos zal contact opnemen met de patiënten over hun operaties. De acute en medisch noodzakelijke operaties gaan, zoals het bestuur reeds kenbaar heeft

gemaakt, in de tussentijd gewoon door. "Belangrijk om te melden is dat de afgelopen paar weken een piek is geconstateerd in het aantal acute behandelingen, wat van invloed was op de beperkte reeds aanwezige voorraad. Voor deze piek is geen specifieke oorzaak, dit is soms seizoensgebonden." Eind augustus werden de

geplande operaties per direct stilgelegd. Deze veiligheidsmaatregel werd genomen vanwege het gebrek aan materiaal en personeel.

Het hoofd van de afdeling Chirurgie, Patrick Fa Si Oen, verklaarde dat de electieve (geplande) chirurgie zou worden uitgesteld, totdat wel kan worden voldaan aan de voorwaarden voor veiligheid.

Budget

Ten grondslag aan de preciaire situatie binnen het ziekenhuis ligt het budget, dat niet toereikend is om de

volledige operationele kosten te dekken. Dit omdat er volgens de Vereniging van Medisch Specialististen Curaçao (VMSO) jarenlang sprake is geweest van bezuinigingen door de overheid.

Minister Siegfried Victorina van Gezondheid (PS) liet kort daarop weten geld beschikbaar te stellen om de voorraad aan medisch materiaal voor een maand aan te vullen. Het Sehos is daarnaast intern bezig om samen met alle afdelingen naar andere korte- en langetermijnoplossingen te kijken.

Analyse

Algehele staking: Brevet van onvermogen van alle partijen

De vakbondcentrales SSK en CGTC en de niet-geallieerde vakbonden hadden donderdag een algehele staking uitgeroepen. Drie weken lang was het probleem het arbeidsgeschil tussen werknemers en aannemers die op het Isla-terrein werken. Ze zaten in een impasse over de vergoeding over de jaren 2014 en 2015, de jaren dat er over de cao onderhandeld werd.

De onderhandelingen dreigden vast te lopen en een aantal vakbondsleiders wilde graag een algehele staking uitroepen, om te laten zien waartoe ze in staat zijn. Een dispuut tussen bedrijven en hun werknemers binnen een sector geeft niet genoeg draagvlak om een algehele staking te rechtvaardigen voor de andere bonden en de gemeenschap. Om steun te vinden werden twee 'principiële redenen' toegevoegd aan het voornoemde dispuut. De Landsverordening optimalisering overheidsgeleerde entiteiten en een Ministeriële Beschikking (MB) van de minister van Justitie met betrekking tot samenscholing.

1. De cao tussen een aantal leden van de AAV en hun werknemers:

De partijen zaten sinds 2015 om de tafel en konden niet tot een overeenkomst komen. Twee jaar lang konden de onderhandelars elkaar niet vinden. Dat zegt veel over de onderhandelings- en leiderscapaciteiten van zowel de AAV als de SGTk. Ze kunnen blijkbaar geen van beide een akkoord verkopen aan hun achterban. Frappant is dat het onder druk wel kan. Waarom laten beide partijen het zover komen? Nu is er blijkbaar wel financiële ruimte om aan de wensen van de vakbond tegemoet te komen!

2. De Landsverordening optimalisering overheidsgeleerde entiteiten (hierna de 'Lv'):

De vakbondsleiders en adviseurs stelden dat voornoemde Landsverordening er zonder hun medeweten en zonder enige vorm van inspraak doorheen gejaast is door de regering. Ook nemen ze het de regering kwalijk dat de Sociaal Economische Raad (SER) niet gehoord is.

De SER wordt alleen gehoord als een verordening sociale en/of economische gevolgen heeft

voor de gemeenschap. De Lv is slechts een financiële ordening van bedrijven en stichtingen die of de overheid als aandeelhouder hebben, of afhankelijk zijn van overheids subsidie. De SER hoeft dus niet gehoord te worden. Dit argument van de vakbond slaat dus nergens op. De stelling dat de vakbonden van niets wisten houdt ook geen stand. De Amigoe heeft vorig jaar al over deze Lv geschreven. Zowel over de aankondiging van de behandeling van de Lv in de Staten, als over beantwoording van vragen van Statenleden aan de minister en uiteindelijk over de aanneming van de wet met algemene stemmen. Het is aan te bevelen dat de vakbondsleiders de Amigoe gaan lezen!

Als de vakbondsleden en hun adviseurs hun huiswerk hadden gedaan, hadden ze ten tijde van de behandeling van de Lv hun onvrede kenbaar kunnen maken. Niet via een algehele staking. Erger is nog dat MFK-Statenlid Sithree van Heydoorn tijdens het Statendebat niet tegen de Lv heeft geprotesteerd. Van Heydoorn is immers bestuurslid van vakbond SEU, de vakbond voor werknemers van Aqualectra. Dezelfde vakbond die Aqualectra donderdag heeft langelegd omdat ze het niet eens is met de Lv. Vervolgens laat Shon Ma Isidora in een interview met TV Direct weten dat de vakbonden zelf hebben gevraagd aan de overheid om paal en perk te stellen aan het spenderingsgedrag van de overheids- en -stichtingen. Ambtenarenbonden zoals Abvo, Sitek en Napb waren er moe van dat de ambtenaren altijd het haasje zijn.

Het is verder ook de vraag of de regering de juiste weg heeft behandeld om haar dochtermaatschappijen in het gareel te krijgen. Het vennootschapsrecht biedt op dit gebied voldoende middelen. Bedrijven organiseren via een Lv is ridicul. Hopelijk gaat de minister van Financiën zich hierover bezinnen. En gaat de overheid voor zichzelf uitvinden of we te maken hebben met bedrijven zoals geregeld in ons vennootschapsrecht of met overheidsdiensten. Alle twee tegelijk kan niet!

3. MB van de minister van Justitie:

De vakbonden die een maat-

gel van openbare orde van de minister van Justitie zien als een beroving van vrijheid van meningsuiting en het recht van protesteren, zijn duidelijk 30 mei 1969 vergeten. Het is bekend – en ook nu weer bevestigd – dat de vakbonden goede bedoelingen hebben met hun protesten, maar dat er altijd individuen zijn die ze niet kunnen controleren en die van de omstandigheden misbruik maken om relletjes te schoppen. Twee fotografen van de Amigoe hebben dat aan den lijve ondervonden toen ze bedreigd werden door actievoerders. Blijkbaar is de persvrijheid niet zo belangrijk voor bepaalde activisten. Het besluit van de minister is ook pas genomen nadat er brandjes waren gesticht bij Post 5 en er zelfs een auto uitbrandde. Vakbonden lijken van mening te zijn dat de vrijheid van demonstreren belangrijker is dan de veiligheid van de gemeenschap. Gelukkig denkt de minister hier anders over.

Cova:

Het hele verloop de afgelopen weken werpt ook vragen op over de rol van Errol Cova bij deze acties. Cova, die lang van het politieke- en vakbondstoneel was verdwenen en zich op de achtergrond bezighield met advisering, stond de hele week prominent op de voorgrond. Is hij bezig met een comeback? De tijd zal het leren.

Conclusie:

Het lamleggen van Curaçao was nergens op gebaseerd. Een aantal vakbondsleiders (of adviseurs) heeft door manipulatie van hun achterban, om hun falen te verbergen, hun leden zover kunnen krijgen de economie plat te leggen. Het bedrijfsleven heeft door zijn onbekwaamheid de vakbonden de kans geven om bij de werknemers het gevoel te creëren dat ze met hun rug tegen de muur stonden. Het is verder duidelijk dat de vakbonden, althans bepaalde leiders, coûte que coûte het eiland wilden platleggen. Als ze verschenen waren bij de vergadering met de regering en het bedrijfsleven op dinsdag of woensdagavond had hetzelfde bereikt kunnen worden als in vergadering aan het einde van de algehele stakingsdag gisteren. Alleen dan zonder schade aan de gemeenschap en de economie.

Cova: Moe, maar voldaan

WILLEMSTAD — SGTk-voorzitter Alcides Cova heeft zeer moeilijke en drukke dagen achter de rug. "Men vergeet dat dit bijna drie weken heeft geduurd. Ik stond iedere dag om 04.30 uur op en kon maar een paar uurtjes per dag slapen. En ik moest telkens op een andere locatie slapen en uitkijken of ik niet gevolgd werd. Heel veel mensen snappen niet hoeveel werk het kost om mensen bijna drie weken onder controle te houden. Wij hebben voorkomen dat er heel veel mis is gegaan. We zijn er nog niet, maar toch zijn we blij met het

Foto: John Jairo Harvea

resultaat. Dit is niet alleen een overwinning voor ons als werknemers, maar voor Curaçao in zijn geheel. Het was een

strijd opdat iedereen met respect behandeld zal worden." Op de foto Cova eerder deze week bij het SSK-gebouw.

Burgers en bedrijven geraakt door staking

WILLEMSTAD — De gevolgen van de algemene staking die donderdag door diverse vakbonden op Curaçao was georganiseerd, heeft waarschijnlijk eenieder op het eiland kunnen voelen. Docenten (die niet staakten) en scholieren hadden een dag vrij, de meeste huishoudens hadden tot in de avonduren geen stroom. Eten lag te bederven in ijskasten en te ontdooien in vriezers. Mensen hadden geen internet of tv, en tot de avonduren geen licht. Ook bedrijven, winkels en restaurants hebben de impact van de staking moeten voelen.

Het kantoor van een klein lokaal aannemersbedrijf moest na de ochtend sluiten vanwege de stroomuitval. "We waren alles waar we op dat moment op de computer aan werkten ook meteen kwijt", aldus een medewerker van het bedrijf. Hij stelt dat het bedrijf geen grote financiële schade heeft geleden vanwege de stroomuitval. "Om de werkzaamheden op een projectlocatie door te laten gaan, moesten wij een generator inschakelen. Wij hebben er één. Maar er zijn ook aannemersbedrijven die er geen hebben. Zij moeten er dan een kopen of huren, willen zij met hun werkzaamheden verder kunnen gaan, en dat kost dan wel geld." Restaurant Pincho Garden op de Caracasbaaiweg,

Foto: Ken Wong

Bij restaurant Pincho Garden was gisteravond alles donker.

dat normaal vanaf de weg herkenbaar is aan de romantische verlichting, was gisteravond donker. Via een bericht op de Facebook-pagina liet het restaurant weten dat vanwege de stroomuitval als gevolg van de staking, het restaurant niet open kon. Ook Hucor Holding, eigenaar van alle KFC-, Subway- en Pizza Hut-restaurants op het eiland, besloot woensdagavond om donderdag alle restaurants gesloten te houden. Er is bij het nemen van deze beslissing vooral gedacht aan de werknemers van de restaurants. Randy Maurera van de af-

deling PR en Marketing van het bedrijf stelt dat de meerderheid van de werknemers met het openbaar vervoer naar het werk komt en vervolgens daarmee weer naar huis gaat. "Er was veel onzekerheid over wat er de volgende dag zou gebeuren, dus hebben we besloten de restaurants dicht te houden. Ook onze twee Diamonds-filialen waren donderdag dicht", aldus Maurera. Hij stelt verder dat, doordat er donderdag geen school was, werknemers (op korte termijn) geen oppas konden regelen voor hun kinderen. "Ook is de stroom uitgevallen. Wat doe je dan?", stelt

hij. Het bedrijf heeft volgens Maurera donderdag veel geld verloren, hoewel hij geen exact bedrag kan noemen: "Wel heel veel!" Andere fastfoodketens, zoals McDonald's en Burger King, hebben wel geprofitteerd van het feit dat drie fastfoodketens gesloten waren én de meeste huishoudens geen stroom hadden en dus mogelijk niet konden koken. In de avonduren werden McDonald's Salina en Sta. Rosa druk bezocht, terwijl het restaurant op de Dr. Maalweg was gesloten. Ook Burger King Caracasbaai en Salina hadden het donderdag druk.

Politieke discussies met studenten

Foto: Edsel Sambo

WILLEMSTAD — In de aula van de University of Curaçao (UoC) vond afgelopen woensdag een politiek forum plaats met een aantal van de partijen die deelnemen aan de verkiezingen. Dit in het kader van de politieke vorming en betrokkenheid van de studenten. Er kwamen verschillende onderwijsthema's aan bod, waaronder: de visie over hoger en secundair onderwijs, werkgelegenheid versus economische ontwikkeling, de rol van de universiteit op de politieke agenda en de financiering van het onderwijs, de wet hoger onderwijs en de aansluiting van het secundair onderwijs op het tertiair onderwijs.

Hofpresident:

Onderzoek toegankelijkheid van het recht voor burger essentieel

PHILIPSBURG — St. Maarten doet er goed aan om te onderzoeken welke belemmeringen op dit moment ‘Acces to Justice’, oftewel toegankelijkheid van het recht, voor de Sintmaartense burger in de weg staan om dan vervolgens die belemmeringen stap voor stap zo goed mogelijk te verminderen. Dat was de boodschap van de president van het hof, Evert-Jan van der Poel, bij de installatie van drie rechters tot leden van het hof.

Van der Poel haalt daarbij de indicatoren die de Amerikaanse ‘National Center for Access to Justice’ toepast om na te gaan hoe het in de Verenigde Staten (VS) gesteld is met de toegankelijkheid van het recht voor de Amerikaanse burger. Dat wordt periodiek onderzocht op basis van die indicatoren. Zodoende kan de ontwikkeling in de diverse staten en onderling tussen de staten worden gevolgd. Dat laat een verschillend beeld tussen staten zien en er blijkt in elk geval uit dat er nog veel moet worden gedaan om iedereen in de VS toe-

gang tot het recht te geven.

Vier indicatoren zijn heel belangrijk. Indicator 1 heeft betrekking op de mogelijkheid om een advocaat te krijgen, ook als je die niet kan betalen. Er is de mogelijkheid voor gratis bijstand maar Van der Poel wil weten of ook dat makkelijk toegankelijk is voor iemand die niet weet hoe aan een advocaat te komen en of de advocaten bereid zijn om voor het toevoegingsgeld het uiterste voor hun cliënt te doen. Indicator 2 heeft betrekking op de mogelijkheid om zon-

der advocaat op te treden. Die mogelijkheid bestaat op St. Maarten maar Van der Poel vraagt zich af of de drempel daarvoor niet te hoog ligt, bijvoorbeeld vanwege het griffiegeld, het gebrek aan kennis en hulp om een procedure te beginnen of om zich met succes te kunnen verdedigen. Indicator 3 heeft betrekking op de taal. De geschreven wets- en rechtstaal is het Nederlands terwijl de landstaal het Engels is. Daar komt bij dat er op St. Maarten veel Spaanstaligen en anderstaligen zijn die het Engels niet voldoende machtig zijn. Dus moet onderzocht worden of men over een tolk kan beschikken en of het procederen met een tolk niet erg belemmerend is om te kunnen begrijpen wat het recht inhoudt en wat voor het oordeel over een zaak van belang is. Indicator 4 heeft betrekking

op de bereikbaarheid en toegankelijkheid van gerechtsgebouwen. Het Courthouse ligt centraal en beschikt over een griffieloket. “Op Saba en St. Eustatius beschikken wij niet over een griffie en op Sint Eustatius hebben we sinds kort niet eens een rechtszaal.” De vraag is dus of de Sintmaartenaar, de Sabaan en de Statiaan op een toegankelijke manier aan zijn recht komt.

Volgens Van der Poel hoeft het geen uitgebreid wetenschappelijk onderzoek te zijn en zijn er ook geen consultants voor nodig. “Een aantal stakeholders, waaronder bijvoorbeeld de Ombudsman, kan met ons de belemmeringen in kaart brengen en samen kunnen wij met praktische oplossingen komen. ‘Equal and accessible Justice under Law’, daar moeten wij constant aan werken.”

Bevolkingsonderzoek verkeer en parkeren op St. Martin

De groep die de enquête heeft afgenomen.

MARIGOT — Collectivité wil op St. Martin de doorstroming van het verkeer en parkeren van het gehele grondgebied voor iedereen verbeteren. In het kader hiervan roept Collectivité de bevolking op om vragen over hun rij- en parkeergewoontes te beantwoorden in een onderzoek dat ten doel heeft om een beter beeld van de situatie te krijgen, zowel voor automobilisten als voor degenen die gebruik maken van het openbaar vervoer.

Een groep interviewers verspreide van 12 tot en met 26 augustus twee vragenlijsten in de verschillende wijken, in professionele sectoren en via de pers.

De antwoorden op de vragenlijsten kunnen per post worden teruggestuurd maar het is ook mogelijk om de vragenlijsten online in te vullen via de website van

Collectivité. De eerste, blauwe vragenlijst heeft betrekking op rijpatronen en -keuzes en is vooral gericht op bestuurders van personenauto's. De groene vragenlijst heeft betrekking op de mate van tevredenheid van de gebruikers van het openbaar vervoer. De antwoorden, die anoniem ingevuld kunnen worden, zullen helpen om nieuwe perspectieven voor de bereikbaarheid te realiseren en te identificeren.

‘Geen bedreiging voor openbare orde’

Samenscholings- en blokkadeverbod opgeheven

WILLEMSTAD — Minister van Justitie Nelson Navarro (Pais) heeft donderdag een ministeriële beschikking (MB) van 9 september van het samenscholings- en blokkadeverbod in verband met de uit de hand gelopen staking van contractanten bij de ingang van het Isla-terrein, met onmiddellijke ingang ingetrokken.

De minister heeft die beslissing genomen na de overweging dat de dreiging van gevaar voor de openbare orde en veiligheid was opgeheven, dan

wel aanzienlijk afgenomen. Hierdoor is de noodzaak tot het geven van algemene of bijzondere voorschriften in verband met de algemene veiligheid en het voorkomen en bestrijden van wanorde-lijkheden, komen te vervallen.

Zoals bekend werd de MB uitgevaardigd op de openbare orde te garanderen gedurende de staking van de werknemers in dienst van aannemersbedrijven op het Isla-terrein.

Twee stakers zijn afgelopen dinsdagavond aangehouden. De 29-jarige

mannen G.D.C. en N.J.C. zullen beide worden vervolgd voor brandstichting en vernieling tijdens het protest afgelopen week. De aanhouding werd gedaan na een driehoeks-overleg en op verzoek van het Openbaar Ministerie.

Deze mannen waren de enigen die zich tijdens het protest hebben misdragen. Volgens politiewoordvoerder Imro Zwerwer waren er tijdens de stakingen op de andere dagen geen bijzonderheden. Het protest verliep zonder problemen en de politie hoefde niet ingeschakeld te worden.

Bedreigingszaak tegen chirurg verdaagd

WILLEMSTAD — De strafzaak tegen de 66-jarige orthopedisch chirurg Paul de Windt voor bedreiging en mishandeling van twee politieagenten in 2014, werd vrijdagochtend aangehouden. De arts wil twee getuigen laten horen.

De Windt heeft op 24 november 2014 de agenten Cornet en Simon bedreigd en mishandeld. Dat vond plaats tijdens zijn aanhouding op de Zuikertuintjeweg. De arts zou onder invloed van

alcohol achter het stuur zijn gekropen. Tijdens de aanhouding heeft hij de agenten met zijn vuisten geslagen en geschopt tegen de hals en het gezicht van Cornet, aldus het Openbaar Ministe-

rie. Ook heeft hij beide agenten bedreigd. Hij heeft hun moeder beledigd en vervolgens bedreigende woorden gebruikt, namelijk ‘Ik zal jullie nek breken en zal jullie hoofden achterstevoren vastzetten’ en tegen Cornet: ‘Ik heb je tegen je nek geslagen omdat ik het wilde breken’, en tegen Simon: ‘Wanneer jij je nek breekt, ben ik de enige chirurg die je kan

opereren. Ik zal je haren op je borst plakken en je gezicht aan je rug’. Volgens De Windt was er sprake van ‘onbehoorlijke behandeling’ door de politie en hij diende later zelf ook een klacht in tegen de agent. Nu wil hij twee getuigen laten horen en de rechter heeft zijn verzoek toegewezen. De zaak is hiervoor verdaagd tot 7 december.

Koloniale kerk afgebrand in Cuzco

CUZCO — In de Peruaanse stad Cuzco is gisteren een koloniale kerk met waardevolle kunstwerken afgebrand. Een door Spaanse conquistadores gemaakt beeldhouwwerk en een aantal werken van de beroemde schilder Diego Quispe Tito Quechua (1611-1681) gingen verloren.

Ook werd het met goud bedekte altaar van de barokke kerk San Sebastián verwoest. Het grootste deel van de kunstschaten van

de kerk kon op tijd in veiligheid worden gebracht.

Een priester riep omwonenden op om de kerk te redden.

Zij haastten zich nog naar een nabij gelegen rivier voor bluswater, maar hun poging kwam te laat. Het gebouw staat nog, maar het grootste gedeelte van het interieur is verwoest.

De burgemeester van Cuzco, Carlos Moscoso, brak in tranen uit toen hij de omvang van de schade zag. Vier jaar

geleden werd de kerk nog gerestaureerd voor omgerekend meer dan 2,5 miljoen gulden. Oorzaak van de brand is waarschijnlijk kortsluiting.

Cuzco was de hoofdstad van het Inca-rijk, dat in de zesde eeuw door de Spaanse conquistadores werd over-

Hoofdofficier: Groot gebrek middelen belemmert rechtshandhaving St. Maarten

De rechtshandhaving op St. Maarten heeft zich onvoldoende doorontwikkeld om een adequaat antwoord te kunnen geven op de angstaanjagend toegenomen maatschappelijke bedreigingen. Dat zei hoofdofficier van Justitie Ton Maan gisteren tijdens de installatie van drie nieuwe strafrechters, Van der Spoel, Schols en Gruijters.

Er is een groot gebrek aan geld en middelen en het is een forse opgave, die een duidelijke verandering van het Openbaar Ministerie (OM) verlangt, een ontwikkeling naar een netwerkpartner in plaats van alleen een strafrecht-toepasser. De rechtshandhaving schiet op veel vlakken tekort, aldus Maan. “Ik wijs op de financiën, de middelen en de formatie die ter beschikking worden gesteld aan de politie, aan het OM, aan het Gemeenschappelijk Hof aan de gevangenis, maar laten we ook zeker niet vergeten: aan de advoca-

tuur.” Al deze hoofdrolspelers in de rechtshandhaving worden volgens hem ‘onvoldoende uitgerust voor het zware werk dat van hen verlangd wordt’. “De druk van de strafzaken op het Gerecht is niet gering.” Het afgelopen halfjaar was de functie van strafrechter op St. Maarten vacant en heeft het Gerecht met hulp van de strafrechters van Aruba de strafzittingen gedaan. Het OM gaat zich de komende vijf jaren focussen op drie criminaliteitsvormen: op de veelvoorkomende criminaliteit, de high impact

criminaliteit – zoals de gewelds- en levensdelicten – en op de lokale en grensoverschrijdende ondermijnende criminaliteit. De drie pijlers voor de komende jaren zijn: een integrale aanpak, een betere verbinding leggen met de maatschappij en de eigen organisatie.

Criminaliteit verhardt

De afgelopen jaren heeft de criminaliteit zich verder verhard: extreem geweld is geen uitzondering meer, vuurwapenbezit en vuurwapengebruik is zorgwekkend, de zware en ondermijnende criminaliteit neemt toe, de bedreigingen zijn groot, haalt de hoofdofficier aan. Maan wijst ook op de moord op twee politiemannen in functie, police-officer Benjamin op St. Maarten en Ferry Bakx op Bonaire. Ook afpakteam voor St. Maarten Er moet volgens Maan meer geïnvesteerd worden in het wegnemen van hetgeen de crimineel drijft, door het afpakken van het financiële voordeel van de crimineel. “Ook op St. Maarten gaan we daarom aan de slag met een afpakteam, een Asset Recovery Team. De Minister van Justitie en de Minister van Financiën hebben de opdracht daartoe ondertekend.” Het team zal bestaan uit KPSM, douane, kustwacht,

Vlnr. rechters John Schols en Tjarda van der Spoel, voorzitter van het Gemeenschappelijk Hof Evert Jan van der Poel, vice-voorzitter Katja Mans en rechter Dirk Gruijters.

belastingdienst, marechaussee en de landsontvanger en gaat zich richten op het afpakken van crimineel geld. “Door hun criminele vermogens af te pakken en de opbrengsten ten goede te laten komen van de rechtshandhavingdiensten, betaalt de crimineel z’n eigen sporsing.” Curaçao heeft al een jaar een Afpakteam, die inmiddels al 2,5 miljoen gulden heeft verzilverd. Op verzoek van het OM Curaçao en door het geboekte succes, sloot de regering onlangs dat

het team nog minstens twee jaar door mag gaan met zijn activiteiten. Dit team bestaat naast het OM Curaçao ook uit het Belasting Accountants Bureau, het Douanekorps, de Koninklijke Marechaussee, het Korps Politie Curaçao, de Ontvanger Belastingen en de kustwacht. Er moet volgens Maan ook een collectief bewustzijn en een publieke opinie ontstaan die leidt tot betrokkenheid van burgers en maatschappelijke organisaties, van bedrijven en media, in het bereiken

van ‘een culture of legality and justice’. “Meer vertrouwen in wet en recht moet ontstaan: de samenleving mag niet meer weggijken, criminaliteit niet meer ‘normaal’ vinden en ‘geen geloof hebben’ in handhavingdiensten.” Het OM gaat meer informatie geven aan de burger, onder meer door een maandelijks radioprogramma van een uur.”

Justice as soon as possible
Het Korps Politie Sint Maar-

ten en het OM zijn begonnen aan het project JASAP (Justice as soon as possible). Een officier van justitie die op het politiebureau samen met de politie nieuwe zaken van veelvoorkomende criminaliteit direct bespreekt, kijkt wat er moet of kan gebeuren, samen aan de slag gaan om slachtoffers en verdachten recht te doen.

Het project loopt ‘als gevolg van capaciteitsproblemen zeker nog niet optimaal’.

Achterstallige betalingen overheid aan OM

De overheid van St. Maarten heeft sinds 2013 aanzienlijke achterstallige betalingen aan het Openbaar Ministerie (OM) opgebouwd, die nu het functioneren van het OM ernstig dreigen te belemmeren, bevestigt het OM tegenover The Daily Herald. Het OM weigert een bedrag te noemen. Wordvoerder Gino Bernadina maakt duidelijk dat er besprekingen gaande zijn om de achterstanden zo snel mogelijk te elimineren ‘zodat het OM kan blijven functioneren’. Het OM is verantwoordelijk voor de operationele kosten van het politiekorps, de gevangenis, immigratie en grensbewaking, de recherche, de douane en MOT. De activiteiten van het OM op St. Maarten, Curaçao en de BES-eilanden worden gefinancierd door de verschillende landen en volgens een vaste schaal, op basis van het aantal strafzaken, verdeeld. Door toenemende tekorten wordt het OM op St. Maarten overreid gehouden door fondsen uit Curaçao en Nederland, die niet specifiek bestemd zijn voor St. Maarten, maar voor de Caribische eilanden in het algemeen. Het Ministerie van Justitie heeft ook schulden bij het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) en de kustwacht.

BRUSSEL — Voor het eerst heeft een minderjarige in België euthanasie gekregen. Het kind was ongeneeslijk ziek. Het is niet bekend hoe oud het was, wanneer het is overleden en of het een jongen of meisje was. België is het enige land ter wereld waar euthanasie wettelijk is toegestaan voor alle minderjarigen.

Wim Distelmans, voorzitter van de Federale Evaluatie en Controlecommissie Euthanasie, bevestigt in *Het Nieuwsblad* dat de uitvoerende arts de euthanasie deze week heeft aangemeld. Het gaat om een Nederlandstalig dossier, wat erop wijst dat de euthanasie in Vlaanderen is uitgevoerd. In Nederland is euthanasie mogelijk voor kinderen vanaf twaalf jaar, in België voor

alle minderjarigen. Euthanasie bij een minderjarige is in België alleen mogelijk in uitzonderlijke en uitzichtloze gevallen. “Er zijn gelukkig erg weinig kinderen die in aanmerking komen, maar dat betekent niet dat we hen het recht op een waardige dood mogen ontzeggen”, zegt Distelmans. In de Belgische wet staat dat de minderjarige zelf herhaaldelijk om euthanasie

moet vragen. Het kind moet oordeelsbekwaam en bewust zijn, zich in een medisch uitzichtloze toestand van aanhoudend en ondraaglijk fysiek lijden bevinden en terminaal zijn. Naast een tweede arts moet ook een kinder- en jeugdpsychiater geraadpleegd worden. Er is toestemming nodig van de ouders. In Nederland kan een minderjarige vanaf twaalf jaar

een verzoek om euthanasie doen. Tussen twaalf en zestien jaar is instemming van de ouders of voogd vereist, bij zestien- en zeventienjarigen moeten die in de besluitvorming worden betrokken. België was het tweede land ter wereld dat euthanasie legaliseerde, kort na Nederland, in 2002. De Belgische wet werd begin 2014 uitgebreid tot alle minderjarigen.

Voor het eerst euthanasie bij kind in België

40.000 kijkers bij Nederlandse dropping op Ginkelse Heide

Foto:APPI/Jerry Lampen

Parachutisten uit Nederland, België, Groot-Brittannië, Canada, Duitsland en de Verenigde Staten deden mee aan een grote herdenking op de Ginkelse Heide.

EDE — Op de Ginkelse Heide zijn vandaag rond de vierhonderd parachutisten alsnog gedropt. In de ochtend had de gemeente Ede de dropping nog afgelast vanwege dichte mist.

De dropping maakt deel uit van de herdenking van de Slag om Arnhem, die in september 1944 werd uitgevochten. De parachutisten sprongen uit historische vliegtuigen, waaronder Herculesen. Er waren ongeveer 40.000

toeschouwers op de heide, en rond Ede waren er een groot deel van de dag lange files. Naast de droppings werd de Operatie Market Garden ook plechtig herdacht bij het Airborne Monument in Ede, in aanwezigheid van een groot aantal parachutisten en 25 veteranen van de Slag om Arnhem. Onder anderen burgemeester Cees van der Knaap van Ede hield een toespraak.

Van der Knaap is blij met de massale belangstelling.

“Deze dag verbindt het spectaculaire van de paradropping met het belang van herdenken. Dat daar ieder jaar weer duizenden mensen op afkomen, inclusief heel veel jongeren, is een belangrijk signaal. We willen vooral het belang en de waarde van herdenken bij de jeugd van nu levendig houden”, aldus de burgemeester.

De 72e Airborne-herdenking begon gisteren en duurt tot en met morgen in Arnhem, Oosterbeek en Ede.

Israël haalt Syrische projectielen uit de lucht

JERUZALEM — Het Israëlische leger heeft vandaag boven de Golan-hoogvlakte twee verdwaalde projectielen uit Syrië uit de lucht geschoten met het antiraketsysteem IJzeren Koepel. Dat meldt het Israëlische leger.

Er vliegen regelmatig Syrische raketten over het grensgebied met Israël. Het was echter voor het eerst dat het antiraketsysteem daarvoor in werking trad, zei het leger in een verklaring. Volgens het leger raakte niemand gewond.

Israël heeft antiraketbatterijen opgesteld in gebieden die vaak van over de grens onder vuur worden genomen, meestal door Palestijnse militanten in de Gazastrook.

Het systeem treedt doorgaans alleen in werking als een inkomende raket bewoond gebied dreigt te raken.

Terreurdreigningsniveau in jaren niet zo hoog

AMSTERDAM — De dreiging van terreuraanslagen is in jaren niet zo groot geweest als nu. Dat zegt de baas van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD), Rob Bertholee, vandaag in een interview in *de Volkskrant*. Dieper ingaan op de aard van de dreiging kan de AIVD-baas echter niet omdat dat het inlichtingenwerk teniet zou kunnen doen. “Frustrerend”, aldus Bertholee.

“De dreiging is nog nooit zo groot geweest sinds ik hier vijf jaar geleden hoofd van de dienst werd. Sinds eind 2012 zag ik het aantal uitreizigers toenemen. Nu zijn het er 260. Als je bij IS zit, ben je betrokken bij geweld, dat geldt voor iedereen. Kijk naar de recente aanhouding van vrouwen in Parijs. Ook zij zijn bereid aanslagen te plegen”, stelt de AIVD-baas. De dreiging is volgens hem

meervoudig. Getraumatiseerde terugkomers, terugkomers die bewust opgaan in de gemeenschap om later toe te slaan en mensen die zich via sociale media laten inspireren, vormen allemaal een gevaar. Om de strijd beter aan te kunnen gaan, wil Bertholee dat zijn dienst versletting van chat-applicaties altijd ongedaan kan maken. Frankrijk en Duitsland wil-

len de versletting gaan beperken, het Nederlandse kabinet niet omdat die miljoenen gebruikers ook veiligheid biedt. Dat de privacy in het geding kan komen, moet volgens Bertholee maar op de koop toe worden genomen. “Dan moet je accepteren dat je veiligheid inlevert. Dan moet je je dus afvragen hoeveel veiligheid is privacy je waard?” De AIVD-baas vindt naar eigen zeggen bescherming van privacy ook belangrijk. “Maar, zouden mensen die privacy als hoogste doel hebben dat net zo enthousiast nastreven als zij slachtoffer zijn van een aanslag? Als zij weten dat zij hebben toegestaan dat zoiets gebeurt is?”

Ruim 100 miljoen voor Bulgaarse grensbewaking

BRATISLAVA — Bulgarije krijgt 108 miljoen euro uit een Europees noodfonds om zijn grenzen met Turkije beter te beveiligen. Dat heeft Jean-Claude Juncker, voorzitter van de Europese Commissie, gisteren aangekondigd in Bratislava.

De laatste maanden proberen migranten steeds vaker vanuit Turkije naar EU-land Bulgarije te komen. “Dit is een groot probleem voor Bulgarije en moet als een

probleem voor de EU worden gezien”, aldus Juncker, die zei dat de hulp mogelijk wordt verhoogd naar 160 miljoen euro. De lidstaten zijn volgens hem bereid vol-

gende maand tweehonderd grenswachten en vijftig voertuigen naar Bulgarije te sturen. De Europese regeringsleiders waren bijeen in de Slowaakse hoofdstad om te praten over de toekomst van de EU. Betere bescherming van de buitengrenzen en het tegengaan van illegale migratie werden onder meer als prioriteiten aangemerkt.

Europa stelt prioriteiten voor toekomst

BRATISLAVA — Banen scheppen, Europa veiliger maken en illegale migratie tegengaan. Dat zijn de thema's waarmee 27 Europese regeringsleiders het gedeukte vertrouwen in de Europese Unie willen herstellen, zo bleek gisteren na afloop van de top in Bratislava over de toekomst van de EU. “We zijn vastbesloten een succes te maken van de EU met 27 lidstaten”, staat in de eindverklaring.

De toestand van de EU is kritiek na het Brexit-referendum, zo schetste de Duitse bondskanselier Angela Merkel de noodzaak tot actie. “We hebben een gevoel van solidariteit nodig.” De 'Bratislava-agenda' wordt de komende weken en maanden

met volle kracht uitgewerkt, zeiden Merkel en de Franse president François Hollande na afloop.

“Terug naar de kerntaken”, was de samenvatting van premier Mark Rutte. Hij benadrukte dat lidstaten

vooral moeten uitvoeren wat ze eerder hebben afgesproken. En de Europese Commissie moet de teugels van de handhaving strak houden, aldus Rutte. Meerdere leiders hamerden op de noodzaak de grondoorzaken van migratie weg te nemen. Rutte zei bereid te zijn naar Afrikaanse landen af te reizen om daar vergelijkbare afspraken over vluchtelingen te maken als die met Turkije.

De top was bedoeld om de onenigheid over de koers

van de EU te bedwingen en – in de woorden van de Italiaanse premier Matteo Renzi – “Europa samen een hart, een identiteit te geven”. Toch bleven veel landen hun vertrouwde stellingen betrekken. Oost-Europese landen als Polen, Hongarije en Slowakije benadrukten opnieuw hun onwil om verplicht vluchtelingen op te nemen. En Zuid-Europese landen herhaalden hun wens voor soepelere toepassing van de begrotingsregels. Een concreet antwoord op de verdeeldheid, het populisme

en de euroscepsis ligt er dus nog niet. Wel namen de leiders zich voor ‘simplistische oplossingen van extremistische of populistische politici moedig te bestrijden’. En ze beloofden hun besluiten betrekken. ‘duidelijker en eerlijker’ uit te leggen aan burgers en meer rekening te houden met hun verwachtingen.

In februari is een volgende bijeenkomst gepland op Malta, waarna er in maart op een top in Rome spijkers met koppen moeten worden geslagen.

Trump: Ontwapen bewakers Clinton

MIAMI — De Republikeinse presidentskandidaat Donald Trump riep vrijdag op om de bewakers van zijn Democratische rivale Hillary Clinton te ontwapenen. “Neem hun wapens af, zij wil geen wapens”, zei de New Yorkse vastgoedmagnaat op een campagnebijeenkomst in Miami. “We zullen zien wat er dan met haar gebeurt.”

In zijn toespraak vergeleek Trump zijn aanhangers, die volgens hem de politie steunen en een daling in misdaadcijfers willen, met Clinton, die tegen particulier wapenbezit zou zijn en ‘achter muren woont en geld ophaalt bij hedgefondsen’. In mei maakte de omstreden Republikein een soortgelijke opmerking over Clinton en haar beveiliging, toen hij de

steun accepteerde van de National Rifle Association, een machtige lobbygroep voor wapenbezit.

Begin augustus in North Carolina maakte Trump het helemaal bont. Tijdens een toespraak zinspeelde hij erop dat wapenactivisten wellicht konden voorkomen dat Clinton progressieve leden van het Hooggerechtshof zou benoemen die voor beperking van het wapenbezit zijn. De opmerking werd door sommigen gezien als aanmoediging voor een politieke moordaan-slag.

Clinton is voorstander van striktere regulering voor wapenverkoop, maar heeft nooit beweerd af te willen van het tweede amendement op de Amerikaanse grondwet, waarin het recht op particulier wapenbezit is vastgelegd.

Foto:APPI/Joe Raedle

Donald Trump gaf aan er voorstander van te zijn om de bewakers van zijn rivale, Hillary Clinton, te ontwapenen.

Volgens de Clinton-campagne maakt de opmerking van Trump in Miami deel uit van een patroon waarin de miljardair mensen tot geweld aanspoort. “Of hij dit nu zegt

om demonstranten te provoceren, het terloops opmerkt of als een grap bedoelt, het is een onacceptabel kenmerk van iemand die de baan van opperbevelhebber ambi-

eert”, aldus campagneleider Robby Mook.

Beide kandidaten worden al maanden bewaakt door agenten van de Secret Service.

Russisch verwijt aan VS rond bestand Syrië

MOSKOU — De Russische minister van Defensie, Sergej Lavrov, verwijt de VS het akkoord voor de wapenstilstand in Syrië niet na te leven. Als het akkoord geen stand houdt, dan is dat de schuld van de VS. Dat land zou niet in staat zijn de rebellen te dwingen om het staakt-het-vuren te respecteren, zei de minister tegen Russische media.

Gisteren ging de speciale zitting van de VN-veiligheidsraad over Syrië niet door, vanwege spanningen tussen de VS en Rusland. Volgens de Russische VN-ambassa-

deur Vitaly Churkin weigeren de VS details over de wapenstilstand in Syrië te publiceren.

Het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken liet weten dat de overeenkomst betrekking heeft op ‘gevoelige kwesties’ die bij het openbaar maken van de stukken misbruikt of verkeerd geïnterpreteerd kunnen worden. Daardoor kunnen gematigde rebellen en andere Syrische oppositietrijders in gevaar worden gebracht. Volgens de Russische Defensie-minister is de wapenstilstand, die 12 september inging, al 199 keer geschonden.

Euro

Verlies

AMSTERDAM — De Euro-pese aandelenbeurzen zijn gisteren met verliezen het weekeinde ingegaan. De financiële sector stond onder druk door de miljardenboete die Deutsche Bank in de Verenigde Staten boven het hoofd hangt.

De Amsterdamse AEX-index eindigde 0,9 procent in de min op 439,07 punten. De MidKap daalde 0,2 procent naar 635,66 punten. De graadmeters in Frankfurt en Parijs verloren tot 1,5 procent. In Londen noteerde de FTSE een minnetje van 0,3 procent.

In Frankfurt ging Deutsche Bank 8,5 procent omlaag. In de AEX hoorden ING, Aegon en ABN Amro bij de grootste verliezers met minnen van 0,8 tot 2,5 procent. In Parijs gaven BNP Paribas en Société Générale tot 2,7 procent prijs, terwijl Commerzbank in Frankfurt 1,9 procent verloor. Barclays en Royal Bank of Scotland werden in Londen tot 4,4 procent minder waard.

Biotechnoloog Galapagos kreeg er 3,6 procent bij, nadat woensdag en donderdag ook al winsten werden geboekt. De Federal Reserve besluit woensdag of de rente verder wordt verhoogd. In de markt wordt de kans op een rentestap bij die vergadering bijzonder klein geacht. Veel kenners verwachten dat de Amerikaanse centrale bank zelfs tot volgend jaar wacht met een nieuwe verhoging.

De dollar ging in waarde omhoog. De euro werd voor 1,986 gulden verhandeld, tegen 2,002 gulden bij het slot van de Europese beurzen op donderdag.

Amerikaanse olie werd 1,5 procent goedkoper bij 43,25 dollar per vat. De prijs van Brentolie zakte 1 procent, naar 46,10 dollar per vat.

Wall Street

In de min

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn gisteren in het rood gesloten. De financiële sector op Wall Street stond onder druk door de miljardenboete die Deutsche Bank van de Amerikaanse autoriteiten dreigt te krijgen. Chipproducent Intel wist te profiteren van een verhoging van de omzetverwachting.

De Dow-Jonesindex verloor 0,5 procent tot 18.123,80 punten. De brede S&P 500 daalde 0,4 procent op 2139,16 punten. De technologiegraadmeter Nasdaq zakte 0,1 procent tot 5244,57 punten.

Deutsche Bank hangt in de Verenigde Staten een boete van 14 miljard dollar boven het hoofd vanwege misstanden bij het verstrekken van hypotheken in het verleden.

Morgan Stanley, JPMorgan Chase, Wells Fargo, Bank of America, Goldman Sachs en Citigroup lieten koersverliezen tot 1,6 procent zien.

Intel won 3 procent. Het grootste chipbedrijf ter wereld is positiever over de omzet in het derde kwartaal. Het concern merkte op dat de pc-markt voorzichtig begint op te krabbelen. De producent van bedrijfssoftware Oracle kwam donderdag nabeurs met teleurstellende kwartaalcijfers en leverde 4,8 procent in.

De oliesector in New York had last van de lagere olieprijsen. ExxonMobil en Chevron gingen tot 1,7 procent omlaag. Oliediensverlener Halliburton verloor 1,8 procent. De prijs van een vat Amerikaanse olie zakte 1,6 procent tot 43,22 dollar en Brentolie werd 1,3 procent goedkoper op 45,97 dollar per vat.

Top bedrijfsleven VS steunt Apple tegen EU

NEW YORK — Een groep van 185 bestuursvoorzitters van de grootste bedrijven van de Verenigde Staten schaart zich achter Apple, in de strijd die het technologieconcern voert over de miljardenheffing die de Europese Unie eist.

Eind augustus werd bekend dat de Europese Commissie eist dat Ierland 13 miljard euro terugvordert van Apple vanwege illegale

belastingvoordelen die het bedrijf daar zou hebben genomen. Volgens een brief die door de groep is gestuurd aan de Duitse bondskan-

selier Angela Merkel zorgt de EU daarmee echter voor grote juridische onzekerheid die investeringen kan ondermijnen. Het is een 'ernstige zelfveroorzaakte wond' voor de EU, aldus de zakenlieden. Het gaat om de bestuursvoorzitters van toonaangevende ondernemingen

als Caterpillar, Honeywell, Lockheed Martin, Wal-Mart, ExxonMobil en General Electric. Topman Tim Cook van Apple maakt geen deel uit van de groep, maar heeft al gezegd de naheffing 'politieke onzin' te vinden. Ook Ierland is verbolgen over de zaak.

ASM-oprichter Arthur del Prado overleden

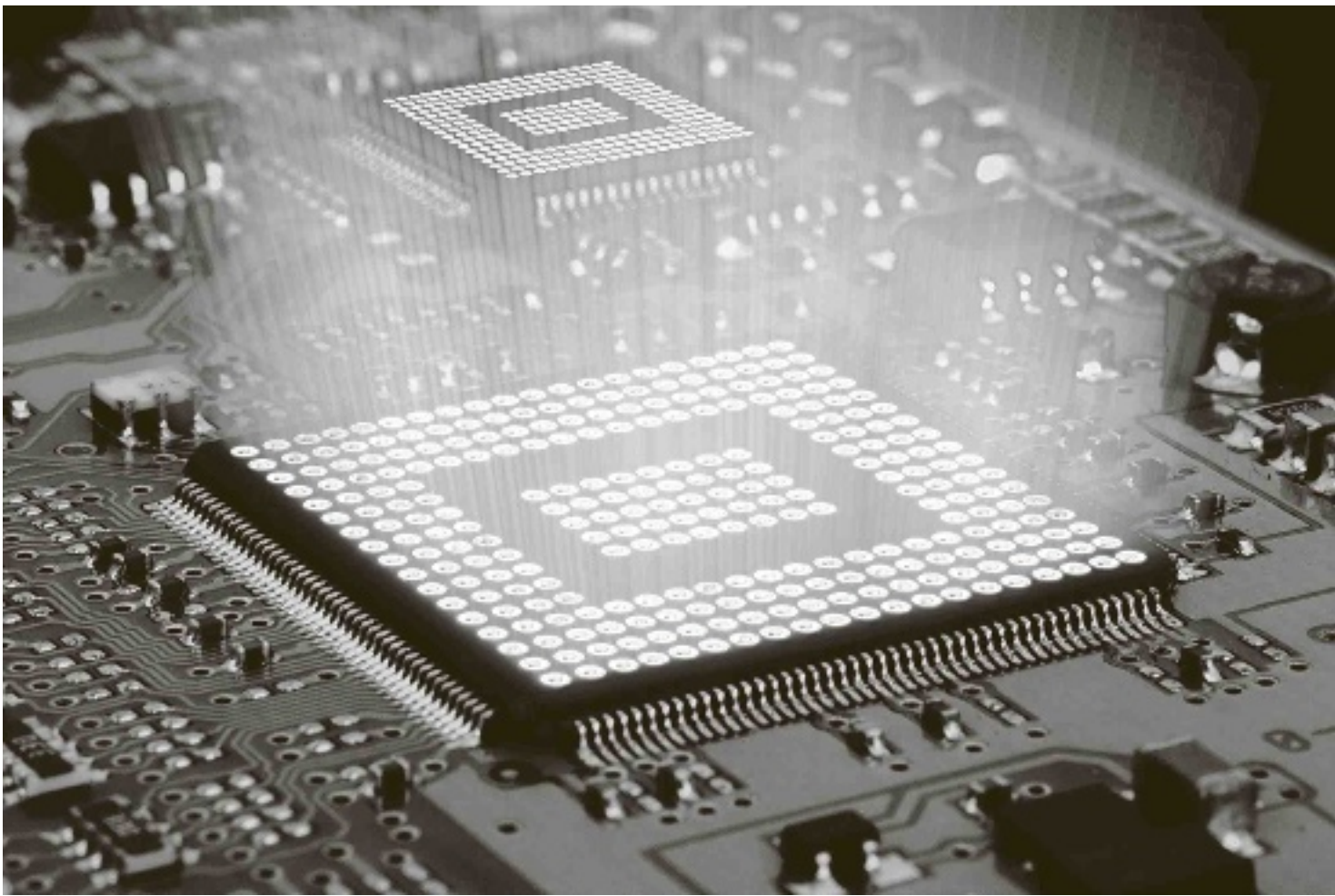

Foto: Shutterstock

AMSTERDAM — Arthur del Prado, grondlegger van ASM, is overleden. Dat berichten zijn naasten in een overlijdensadvertentie vandaag in verschillende kranten. Del Prado stichtte ASM (Advanced Semiconductor Materials) in 1968, en bouwde het bedrijf uit tot een grote naam in de halfgeleiderindustrie. Het bedrijf geniet grotere bekendheid onder de naam ASMI. Arthur del Prado was er tot 2008 CEO. Zijn zoon Chuck is er nu topman. In 1984 stond Del Prado, geboren in 1931 in Nederlands-Indië, samen met Philips aan de wieg van de chipmachinebouwer ASML. De 'peetvader' van de Nederlandse chipindustrie overleed op 9 september op 84-jarige leeftijd in zijn woonplaats Bilthoven en is daar ook begraven.

Strengere regels voor telecom-contracten

DEN HAAG — Telecom-aanbieders moeten hun abonnees duidelijk informeren over wijzigingen in hun contract. Ze mogen er niet zonder meer van uitgaan dat een zwijgende abonnee automatisch instemt. Dat staat in strengere regels die de Autoriteit Consument & Markt (ACM) gisteren heeft gepubliceerd.

Als telecombedrijven klanten informeren dat er iets verandert in hun contract, blijft vaak vaag wat de wijziging precies inhoudt. Wie het er niet mee eens is moet bovendien uit eigen beweging in de pen klimmen.

Dat is volgens ACM veel consumenten een doorn in het oog. Bedrijven moeten voortaan minstens een maand van tevoren aangeven wat er precies gaat veranderen. Tijdens vakantiepe-

riodes geldt daarvoor een nog langere termijn. Het mag niet meer voorkomen dat een klant een nadelige wijziging alleen kan vinden als hij de nieuwe contractvoorwaarden vergelijkt met de oude, of er pas achteraf mee wordt geconfronteerd. Wie het er niet mee eens is, moet kosteloos zijn contract kunnen opzeggen. "Iedereen met een telefoonabonnement moet erop kunnen vertrouwen dat zijn telecom-aanbieder goede

informatie geeft over wijzigingen in het contract", zei ACM-bestuurder Henk Don. "Het is zorgwekkend dat dat in de praktijk niet altijd zo was. Met de nieuwe regels in de hand verscherpt ACM het toezicht."

Reclameverbod schadelijke belegging op komst

DEN HAAG — Een reclameverbod moet consumenten in Nederland behoeden voor bijzonder risicovolle beleggingen. Minister Jeroen Dijsselbloem (Financiën) en de toezichthouder op de financiële markten, AFM, gaan samen aan een dergelijk verbod werken.

Dat maakten zij gisteren bekend. De reclames voor bepaalde beleggingen lokken consumenten, met het vooruitzicht dat je snel veel geld kunt verdienen. Maar de werkelijkheid is dat je gemakkelijk de hele inleg verliest, waar-schuwt AFM. Het staat nog niet vast voor welke producten een reclameverbod gaat gelden. Genoemd worden de zogenoemde binaire opties en de hefboomwerking van Contracts for Difference. Deze schadelijke beleggingen worden in Nederland vooral door buitenlandse partijen aangeboden, aldus AFM. Er kwamen sinds 2014 ruim vijftig klachten binnen. In België is reclame voor bepaalde omstreden beleggingsproducten al verboden.

S&P verhoogt kredietwaardigheid Cyprus

LONDEN — Kredietbeoordelaar Standard & Poor's (S&P) verhoogt de kredietwaardigheid van Cyprus. Volgens S&P presteert de economie van het euroland beter dan verwacht en zullen de Cypriotische overheidsfinanciën de komende jaren verder verbeteren.

Het kredietoordeel ging van BB- naar BB, met een positieve outlook. S&P verwacht dat de economie van Cyprus dit jaar met 2,7 procent zal groeien, terwijl in maart nog op 2 procent werd gerekend.

Voor de komende drie jaar rekt het bureau op gemiddeld 2,5 procent groei. Het land profiteert van een sterke dienstensector, toe-

risme en een aantrekkelijke consumptie. Verder denkt S&P dat de begroting de komende tijd in evenwicht zal komen of zelfs een overschot zal laten zien, terwijl de schuld verder daalt. Cyprus moest in maart 2013 nog met een noodpakket van 10 miljard euro van de EU en het IMF van de ondergang worden gered.

S&P maakte verder bekend dat ook de kredietwaardigheid van Hongarije naar boven wordt bijgesteld. Daarnaast werd het vooruitzicht voor de kredietbeoordeling van Finland en Rusland verhoogd. Het bureau handhaafde zijn beoordeling van de rating en outlook van Luxemburg, Denemarken, Oostenrijk, Portugal en Litouwen.

‘Justitie VS onderzoekt Bosch om dieselfraude’

NEW YORK — De Amerikaanse justitie onderzoekt of de Duitse autotoeleverancier Bosch heeft samengezworen met Volkswagen in het gesjoemel met de uitstoot van dieselauto's. Dat meldden ingewijden rond deze kwestie aan persbureau Bloomberg.

Bosch leverde de software waarmee de dieselfraude bij Volkswagen mogelijk werd gemaakt. Het bedrijf wordt al onderzocht door de Duitse

autoriteiten en is daarnaast onderwerp van civiele rechtszaken in de Verenigde Staten. De Amerikaanse justitie zou ook te weten willen komen of naast Volkswagen andere automakers misbruik hebben gemaakt van de software van Bosch bij het gesjoemel met emissienormen.

Het bedrijf uit Stuttgart verklaarde mee te werken met onderzoeken van toezichhouders, maar gaf verder geen commentaar.

NEW YORK				AMSTERDAM			
		16-Sep				16-Sep	
DOW JONES	18123.80	-0.48%	AEX	439.07	-0.93%		
S&P 500 INDEX	2139.16	-0.38%	ARCELORMITTAL	4.92	-2.11%		
NASDAQ	5244.57	-0.10%	AEGON NV	3.30	-2.51%		
AMAZON.COM INC	778.52	1.15%	KONINKLIJKE AHOL	20.92	-0.38%		
APPLE INC	114.92	-0.56%	AKZO NOBEL	59.50	-0.83%		
BAIDU INC SP ADR	185.01	-0.80%	ASML HOLDING NV	99.99	-0.77%		
BERKSHIRE HATH-B	145.01	-1.13%	DSM (KONIN)	58.70	-0.46%		
CITIGROUP INC	46.41	-1.42%	HAL TRUST	180.10	0.05%		
COCA-COLA CO	42.14	-0.52%	HEINEKEN NV	77.36	-0.72%		
WALT DISNEY CO	92.56	0.06%	ING GROEP NV	10.69	-1.97%		
3D SYSTEMS CORP	15.82	-1.31%	KPN (KONIN) NV	2.80	0.36%		
EBAY INC	31.77	-0.66%	KONINKLIJKE PHIL	25.58	-1.18%		
FACEBOOK INC-A	129.07	0.56%	RANDSTAD HOLDING	39.30	-1.63%		
GENERAL ELECTRIC	28.68	0.24%	RELX NV	15.72	0.22%		
ALPHABET INC-A	797.97	-0.41%	ROYAL DUTCH SH-A	21.15	-1.08%		
HP INC	14.53	0.21%	TOMTOM	7.70	-1.35%		
HOME DEPOT INC	126.11	-0.67%	TOTAL SA	40.61	-2.18%		
INTEL CORP	37.67	3.04%	UNILEVER NV-CVA	40.23	-0.97%		
JOHNSON&JOHNSON	118.25	-0.32%	W.P. STEWART HOL	333.07	0.88%		
LINKEDIN CORP-A	192.40	-0.10%	SCOTTIABANK FUNDS	15-Sep			
MICROSOFT CORP	57.25	0.10%	MONET MARKET	13.0719	0.00%		
PROCTER & GAMBLE	86.05	-0.01%	US DOLLAR BOND	2.7142	-0.06%		
ROYAL DUTCH-ADR	47.21	-1.67%	GLOBAL GROWTH	2.5623	1.21%		
STARBUCKS CORP	53.74	-0.68%	US GROWTH	13.0500	0.77%		
TWITTER INC	19.11	4.43%	CANADIAN GROWTH	2.6054	1.05%		
WAL-MART STORES	72.87	0.65%	FUNDS	15-Sep			
WHOLE FOODS MKT	28.39	-0.46%	BGF CONT EUR FLEX	22.45	-0.40%		
EXCHANGE TRADED FND	16-Sep		BGF EMIKT BOND	17.25	-0.02%		
ALERIAN MLP - AMLP	12.12	0.33%	BGF FIX INC CBL OP	13.32	0.00%		
ISH GBL HY BD - GHYG	48.44	-1.18%	BGF GBL ALLOCATION	50.20	-0.12%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	85.91	0.02%	BGF USD CORE BOND	17.19	0.06%		
ISH SELECT DIV - DIVY	85.02	0.01%	BGF USD HI YIELD BND	29.21	-0.07%		
ISH MSCI EMIKT - EEM	36.51	-0.68%	TEMPLETON GBL BND	22.04	-0.05%		
ISH MSCI PAC - EPP	40.74	-0.17%	TEMPLETON ASIAN SM	43.75	0.53%		
ISH RUSSELL - IIVV	126.74	-0.35%	CURRENCIES	16-Sep			
ISH S&P 500 - SPY	120.65	0.26%	YENUSD	102.3200	0.07%		
ISH EUROPE - IEV	38.47	-1.79%	EURUSD	1.1163	-0.70%		
POWERSH-000	117.29	-0.30%	CANUSD	1.3075	0.50%		
POWERSHARES DB C	14.44	0.14%	GBPUSD	1.3075	-1.07%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	35.48	-2.26%	COMMODITIES	16-Sep			
SPDR S&P MID 400	276.37	-0.89%	OIL WTI	43.19	-1.64%		
SPDR S&P 600 SMA	108.96	-0.44%	GOLD	1310.25	-0.34%		
VANGUARD REIT - VNQ	84.97	0.05%	SILVER	18.7835	-1.06%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	41.57	-0.98%	WHEAT	399.5500	-0.97%		

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

L'io Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@meb-bank.com, website: www.meb-bank.com/pbis

Eerste Prinsjesdag zonder Gouden Koets

Foto: Shutterstock

Voor het eerst in lange tijd rijdt dinsdag niet de Gouden Koets van Paleis Noordeinde naar het Binnenhof, maar de veel oudere Glazen Koets. De Gouden Koets wordt momenteel gerestaureerd en kan naar schatting vier jaar niet worden gebruikt.

De Gouden en Glazen Koets zijn formeel gelijkwaardige statieberliners. De Glazen Koets is de trots van de Koninklijke Stallen. Het is het oudste rijtuig in de collectie, in 1826 gemaakt voor koning Willem I en vanaf 1840 in gebruik op Prinsjesdag.

De koets is opvallend groot en heeft een donkerblauwe kast, die is afgezet met een vergulde lijst van lau-rier- en eikenbladeren. De kwetsbare ornamenten- rand onder de ramen wordt beschermd door glas, van- daar de naam.

Koningin Wilhelmina kreeg de Gouden Koets bij haar inhuldiging in 1898 en ge- bruikte die altijd op Prins- jesdag. De Glazen Koets werd sindsdien nog wel van stal gehaald bij officiële gelegenheden. Zo was het rijtuig te zien bij het hu- welijk van prinses Juliana

met prins Bernhard en toen prinses Beatrix met prins Claus trouwde.

Het gebruik van zowel de Gouden als de Glazen Koets is omgeven met proto- collaire regels. Alleen een koning of koninklijke prins mag in een koets met rond- om glas zitten. Als de ko- ning er zelf in plaatsneemt, worden acht paarden inge- spannen, in alle andere ge- vallen 'maar' zes. Nodig is dat niet; bij oefenritten vol- staan twee paarden. Naast de koets lopen vier lakeien, die het portier openen en sluiten en een trapje uit- klappen.

De Glazen Koets wordt vaak verward met het rij- tuig dat prins Constantijn en prinses Laurentien ge- bruiken, maar dat is een eenvoudiger gala-glasber- liner.

Wie de Glazen Koets (en koning Willem-Alexander en koningin Máxima) wil zien, kan een plekje be- machtigen langs de route. Die loopt vanaf het paleis onder meer via de Kneu- terdijk, de Lange en Korte Voorhout, richting Plein. Via de Mauritspoort en de Binnenpoort komt de koets aan bij de Ridderzaal.

Poppen aan het dansen bij Parijs' ballet

Het ballet van de Opéra National de Paris staat wereld- wijd bekend als prestigieus klassiek gezelschap dat er een fameuze, 300 jaar oude school op nahoudt. Tot hila- riteit van de Fransen blijkt dat de dansers hun gelij- ke hebben gevonden in de choreografen wanneer het aankomt op behendigheid. Althans in hun declaratie- patronen. Tien choreografen van het beroemde ballet leverden over 2013 en 2014 taxibon- netjes ter waarde van liefst 93.350 euro in. Dat vond de accountant wel wat grof. Maar toen de declaraties van lunches op tafel kwa- men, was de verbazing bij de rekenmeesters nóg gro- ter. Vier choreografen gaven in 2014 52.000 euro aan de lunch uit. Er lag ook een bon- ter waarde van 175.222 euro op tafel voor een receptie. Alleen kon niemand bij het

Foto: Shutterstock

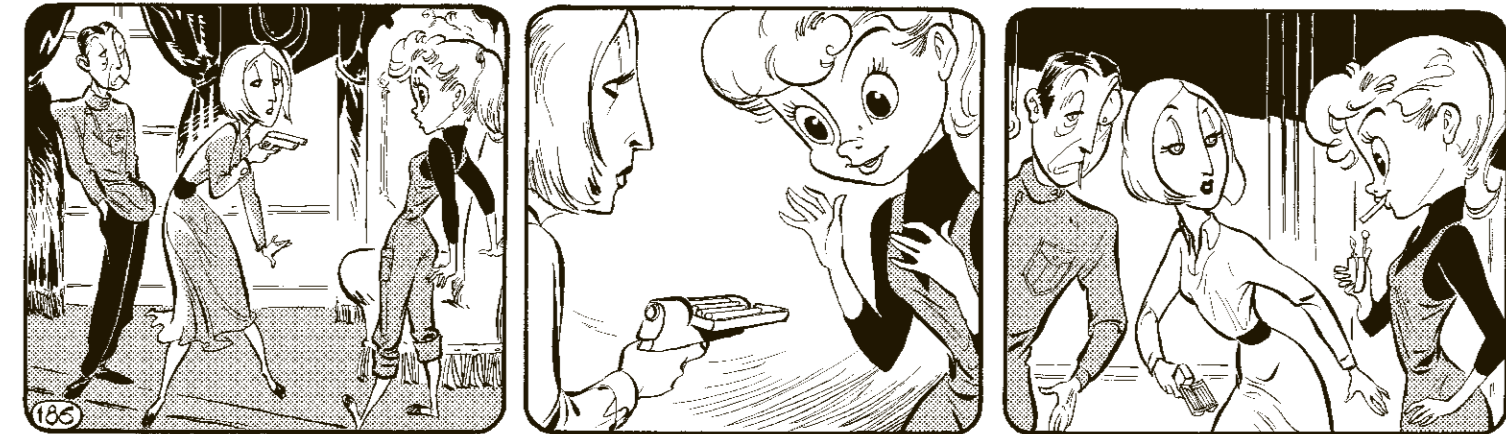
ballet vertellen welke recep- tie dat dan was geweest. Vorig jaar ontdekte *Le Fi-*

garo al dat een lid van de balletdirectie 52.000 euro telefoonkosten had gedecla-

reerd voor de paar weken dat hij in Spanje op vakan- tie was.

Koning Hollewijn en de kroonjagers

Door Marten Toonder

Wiebel Wip staarde met grote ogen naar het pistool, dat onbe- weeglijk op haar gericht was en slikte eens. 'Sch-schiet eens als je durft', zei ze. 'Het is natuurlijk maar op- schepperij van je. Je zou veel te bang zijn, dat je kruitdamp op je pas geverfde wangen kreeg of dat je wimpers zouden loslaten van de schok!' Troubelle kneep haar ogen dicht en boog zich dreigend voorover. 'Jij, brutaal, lelijk mormel', siste ze. 'Ik zou...'. Doch nu bemoeide Alexander er zich plotseling mee. 'Kom kom, je moet dame blijven, zeg', sprak hij vermoeid. 'We hebben niets aan dat schelden en zo. Vooruit, schiet op en maak er een eind aan. Dit wordt vreselijk saai.' 'Goed', zei Troubelle. Haar vinger spande om de trekker en haar ogen werden kleine, witte puntjes. Eén ogenblik dacht Wiebel wer- kelijk, dat haar laatste uurtje geslagen had, doch toen klapte het

pistool met een trage tik open en toonde een binnenste, dat geheel met sigaretten gevuld bleek. 'Gompie! Een sigarettenkoker!' riep het meisje opgelucht uit. 'Je hebt me lelijk genomen. Ik dacht echt, dat je ging schieten! Ik vind het maar een eng grapje, hoor. Ontzettend flauw!' 'Och ja, niet iedereen is even geestig', zei Alexander. 'Maar het is wel leuk om vervelende lui een beetje in de rats te laten zitten en zo. Vooral als ze nieuwsgierig zijn en alles van anderen willen weten. Want dat is afmattend, zeg!' 'Nieuwsgierigheid is niet gezond voor jonge meisjes', zei Troubelle met een loerende blik. 'Roken ook niet', zei Wiebel die een greep in de koker gedaan had. Enigszins onhandig stak ze een sigaret op en voegde er trevreden aan toe: 'Maar op de kostschool van Vollenwijker deden we het stie- kem lekker tóch.'

Mensen

Snelheidsduivel is dure auto kwijt

Foto: Shutterstock

Een 27-jarige man die werd betrapt terwijl hij met 260 kilometer per uur over de A15 racete, is niet alleen zijn rijbewijs, maar ook zijn dure BMW M3 kwijt. De politie zag de BMW in de nacht van zaterdag op zondag tijdens een snelheidscontrole op de A15 bij Rotterdam voorbijko-

men. Op dat stuk snelweg geldt een limiet van 100 kilometer per uur. De man kreeg bij Hoogvliet een stopteken. De bestuurder moest di- rect zijn rijbewijs inle- veren. Dat was niet voor het eerst, meldt de politie. Hij zat nog in de proeftijd van een eerder incident. De auto, eigendom van de

bijrijdster, werd in beslag genomen. Het Openbaar Ministerie besloot vrijdag dat de auto niet naar de eigenaar teruggaat voor- dat de rechtszitting is ge- weest. Met de auto was ook van alles mis. De achterban- den waren flink versleten en de gordels waren niet goed bevestigd.

Schrijver moet huis afbreken

De Nederlandse schrijver Je- roen Brouwers heeft een jaar de tijd om zijn huis in Bel- gisch-Limburg af te breken. Na jarenlange juridische strijd moet het van origine weekendverblijf in natu- urgebied de Kempen gesloopt worden, bepaalde het hof van beroep in Gent gisteren. De schrijver van bekroonde romans als 'Het Hout', 'Be- zonken Rood' en 'Geheime

Kamers' ligt al sinds de aan- koop van het huis in 1990 overhoop met de autoritei- ten. Het huis werd zonder bouwvergunning neergezet in kwetsbaar gebied en door de jaren heen steeds ver- der uitgebreid. Als de wo- ning niet over een jaar met de grond gelijk is gemaakt, moet Brouwers per dag dat hij te laat is een dwangsom van 125 euro betalen.

Bar mitswa komt eeuw te laat

Yisrael Kristal is giste- ren 113 jaar geworden en daarmee volgens Guinness World Records de oudste man ter wereld.

Wat nog opmerkelijker is, is dat hij honderd jaar te laat *bar mitswa* wordt. Joodse jongens worden op hun dertiende jaar *bar mitswa*, waarmee ze zich voortaan tegenover God aan alle ge- boden en verboden dienen te houden.

Yisrael miste de ceremonie in september 1916 omdat zijn moeder stierf en zijn vader het Russische leger in moest, meldt de *BBC*. De

Braziliaanse soapster verdrinkt op de set

Foto: Shutterstock

Een van de meest geliefde soapsterren van Brazilië is verdronken in de rivier waar opnames werden gemaakt voor de tv-serie waarin hij speelde. Domingos Montag- ner was na een een opname- dag met een actrice gaan zwemmen in de rivier de Sao Francisco. Hij werd echter meegesleurd door de sterke stroming en verdronk. De actrice die met hem was gaan zwemmen, schreeuwde nog om hulp. Maar de plaatse-

lijke bewoners kwamen aan- vankelijk niet in actie omdat ze dachten dat een scène voor de serie werd opgenomen. Domingos (54) speelde de hoofdrol in *Velho Chico*, de populairste soap van Brazilië. In de rol van een boer nam hij het vaak op tegen gewapen- de mannen. Geregeld werd daarbij geschoten en leek hij te verdrinken in de rivier. Het lichaam van de nu echt verdronken ster is inmiddels geborgen.

Mensen

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
arubaredactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Foto: Shutterstock

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Tina's groove

By Rina Piccolo

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Wada vreest meer onthullingen van hackers

MONTREAL — Het mondiale antidoping-agentschap Wada vreest dat hackers de komende dagen nog meer vertrouwelijke medische gegevens van sporters naar buiten gaan brengen. De hackers, die zichzelf de ‘Fancy Bears’ noemen, publiceerden deze week al geheime gegevens van onder andere de tennissters Venus en Serena Williams, olympisch turnkampioene Simone Biles en de Britse wielrenners Bradley Wiggins en Chris Froome.

Gisteren volgde een nieuw bericht op de website van de Fancy Bears die dit keer medische informatie over elf sporters uit Groot-Brittannië, Denemarken, Australië, Spanje en Duitsland naar buiten brachten. “We blijven informatie verspreiden over de atleten die toestemming hebben van Wada om doping te gebruiken”, schrijven de hackers waarvan Wada beweert dat

ze uit Rusland komen. Het antidoping-agentschap heeft naar eigen zeggen de hulp ingeroepen van de beste cyberexperts ter wereld en internationale juristen om te voorkomen dat meer gevoelige informatie op straat komt te liggen.

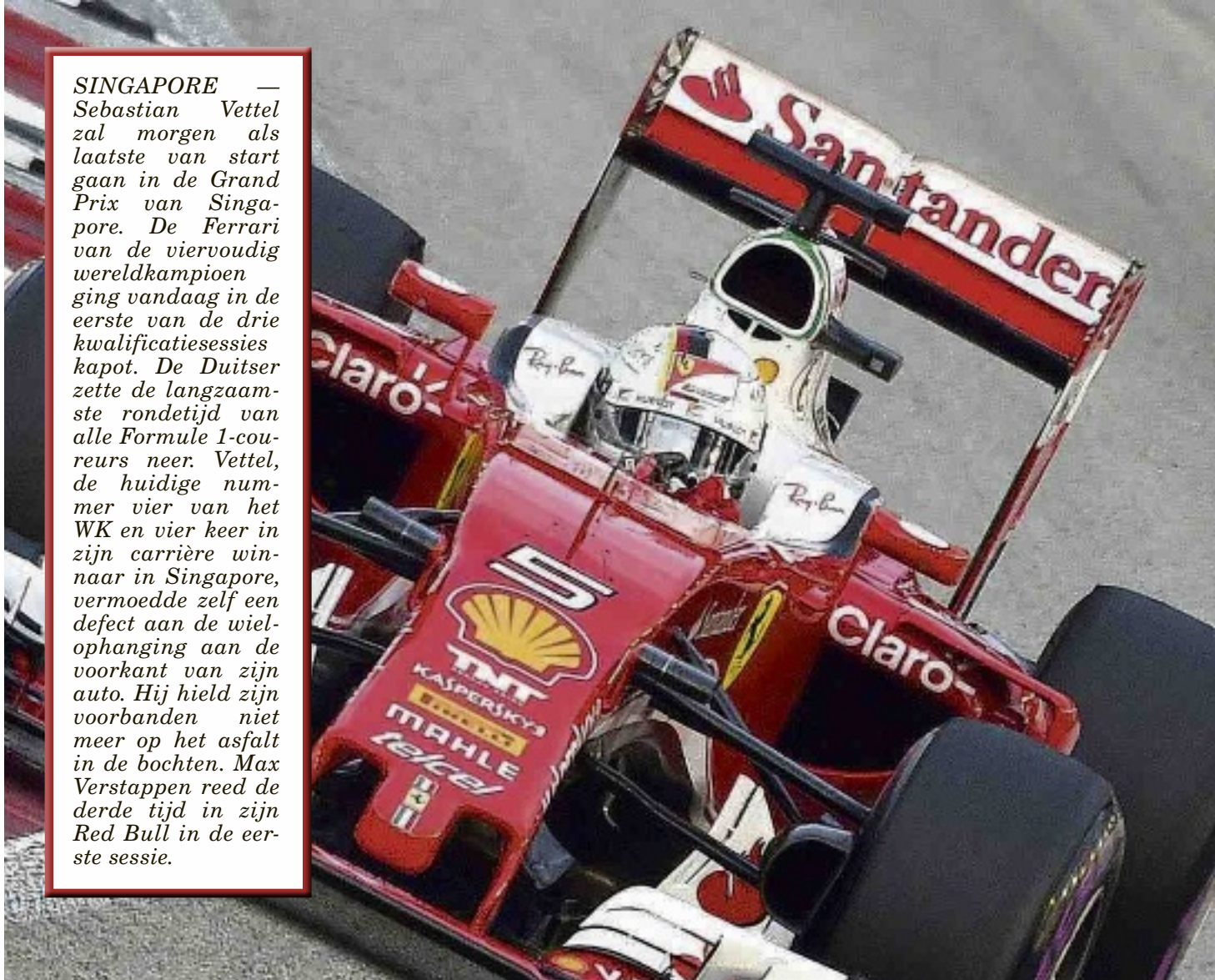
Laura Trott is de bekendste van de elf sporters van wie gisteren de medische gegevens werden gepubliceerd

door de Fancy Bears. De Britse baanwielrenster prolongeerde vorige maand in Rio haar olympische titels op de ploegachtersvolgving en het omnium. Trott mocht met toestemming van Wada een medicijn gebruiken dat een middel bevat dat op de verboden lijst staat, een zogeheten medisch attest. Dergelijke attesten komen vaker voor in de topsport. Ook de gegevens van onder andere de zwemsters Jeanette Ottesen en Mireia Belmonte, beiden op de Spelen goed voor eremetaal, zijn geopenbaard. “Dit is helaas heel vervelend voor alle betrokkenen”, meldde Wada gisteren in een verklaring. “We moeten voorbereid zijn op meer.”

SINGAPORE — Max Verstappen heeft vandaag de vierde startplek veroverd bij de Grand Prix van Singapore in de Formule 1. De achttienjarige Limburger reed in de kwalificatierace op het stratencircuit Marina Bay de vierde tijd. Hij was in zijn Red Bull 0,744 seconde minder snel dan de Duitser Nico Rosberg van Mercedes die met een vliegende ronde van 1.42,584 poleposition pakte. De race is morgen en vindt, evenals de kwalificatie, plaats in de late avonden bij kunstlicht.

Pech voor Vettel in Singapore

SINGAPORE — Sebastian Vettel zal morgen als laatste van start gaan in de Grand Prix van Singapore. De Ferrari van de viervoudig wereldkampioen ging vandaag in de eerste van de drie kwalificatiesessies kapot. De Duitser zette de langzaamste rondetijd van alle Formule 1-coureurs neer. Vettel, de huidige nummer vier van het WK en vier keer in zijn carrière winnaar in Singapore, vermoedde zelf een defect aan de wielophanging aan de voorkant van zijn auto. Hij hield zijn voorbanden niet meer op het asfalt in de bochten. Max Verstappen reed de derde tijd in zijn Red Bull in de eerste sessie.

Sport

Barcelona vlot lang Leganés

LEGANÉS — FC Barcelona heeft vandaag op een vroeg tijdstip zonder al te veel problemen (1-5) Leganés verslagen. De nieuwkomer in de Primera División keek op eigen veld bij rust al tegen een 3-0 achterstand aan. Het supertrio voorin had de doelpunten eerlijk verdeeld: Lionel Messi (foto) opende de score, Luis Suárez verdubbelde de voorsprong en Neymar was één minuut voor de pauze trefzeker. Vanaf de bank zag Jasper Cillessen hoe Messi, vanaf de strafschootstip, en Rafinha de score na rust verder uitbreidden. Tien minuten voor tijd deed de Braziliaan Gabriel iets terug namens de thuisploeg: 1-5. Andrés Iniesta, Ivan Rakitic en Suárez waren toen al naar de kant gehaald door coach Luis Enrique. Barcelona heeft negen punten uit vier duels en is voorlopig koploper.

Foto: AFP/Pedro Armestre

Daviscupteam heeft winst op Zweden al binnen

BASTAD — Het Nederlandse Daviscupteam komt ook volgend jaar uit in groep 1 van de Europees/Afrikaanse zone. Captain Jan Siemerink zag Jean-Julien Rojer en Robin Haase vandaag in en tegen Zweden het dubbelspel winnen. Na de twee zeges in het enkelspel van gisteren kwam Oranje daarmee op een niet meer te achterhalen 3-0 voorsprong waarmee handhaving op het een na hoogste niveau een feit was.

Rojer en Haase, op de Spelen van Rio gestrand in de eerste ronde, waren op het gravel van het Zweedse Bastad duidelijk te sterk voor Isak Arvidsson en Fred Simonsson. De Nederlanders rekenden in drie sets

(7-5, 6-2 en 6-3) af met hun opponenten die gisteren niet in actie waren gekomen. Voor Haase gold dat wel, hij verving vandaag de eerder aangewezen Tim van Rijthoven. Morgen volgen er nog twee enkelspelen.

Thiemo de Bakker had Nederland gisteren op voorsprong gezet met een zege in vijf sets op Elias Ymer. Haase versloeg later die dag diens jongere broer Mikael waarmee klassebehoud al nabij was. Rojer en Haase zagen een dag later Arvidsson en Simonsson in de eerste set lang bijblijven. De eerste break pakte het Oranjekoppel in de elfde game, afgemaakt door Haase met een knappe lob. Rojer serveerde daarna de set uit. In de tweede set begonnen

de Nederlanders meteen met een break, iets wat zich later nog twee keer herhaalde. In de vijfde game werkten Haase en Rojer vijf Zweedse breakkansen weg. Het was de lastigste fase voor de Nederlanders die daarna niet meer in de problemen kwamen. “We moeten nog beter kunnen. Ik hoop dat we volgend jaar een gooi kunnen doen naar een plaats in de wereldgroep”, zei Haase. “En dat we eindelijk weer eens een thuiswedstrijd loten.”

Luiten valt terug bij Italiaans Open

MILAAN — Golfer Joost Luiten heeft vandaag terrein moeten prijsgeven bij het Italiaanse Open. De Nederlander rondde de tweede ronde in de ochtend af met 71 slagen. Dat waren er vier meer dan zijn score van 67, 4 onder par, uit de eerste ronde. Op de resterende vier holes die hij nog moest afleggen liet Luiten één bogey noteren. Met zijn totaalscore van 138 bezet Luiten een plaats in de middenmoot. De winnaar van het KLM Open gaat net als de andere golfers die de cut haalden vandaag verder met de derde ronde. In tegenstelling tot de eerste twee dagen zijn de weersvoorspellingen in Milaan nu goed. De Engelsman Chris Paisley leidt met een score van 129, 13 onder par. Nog niet alle golfers zijn binnen.

Foto: Shutterstock

Real Madrid laat Ronaldo en Bale thuis

MADRID — Real Madrid reist zonder de sterpelers Cristiano Ronaldo (foto) en Gareth Bale af naar Barcelona, waar het morgen tegen Espanyol op jacht gaat naar de zestiende competitiezege op rij. Dat zou een evenaring zijn van het record dat in handen is van rivaal FC Barcelona. Ronaldo heeft een griepje terwijl Bale in het Champions League-duel met Sporting een heupblessure heeft opgelopen, meldde coach Zinedine Zidane vandaag. “Cristiano heeft last van zijn keel”, zei Zidane. “We zitten nu in een schema van twee duels per week en met zo’n belangrijke speler nemen we geen enkel risico. Gareth heeft een behoorlijke tik op zijn heup gehad. We laten hem eveneens thuis.” Real evenaarde met de winst vorig weekeinde op Osasuna het clubrecord met vijftien achtereenvolgende overwinningen, een reeks die begon in het afgelopen seizoen. Zidane zal de Colombiaan James Rodríguez als vervanger van Ronaldo opstellen. “Hij traint goed en is zeer gemotiveerd”, aldus de Franse coach.

Foto: AFP/Curto de la Torre